

**Rahanjaon periaatteet
vuonna 2002**

15.11.2001

**Yliopistolaiset näkyviin
lehtien palstoilla!**

**Kiepistä Kontinkankaan
lippulaiva**

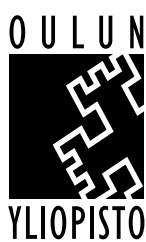
OULUN YLIOPISTO

tieto

18

Sisällysluettelo

Kasvotusten	3	Thule-instituutti tiedottaa	17
Vuokrattavana	5	Eurotietoutta	18
Hallituksen päätöksiä	14	Suoritettuja tutkintoja	19
Uudet dosentit	14	Apurahoja	19
Yliopistossa tapahtuu	16	Avoimia virkoja ja toimia	20

TIETOPISTO

Oulun yliopistoväen tiedotuslehti

Materiaali viimeistään viikkoa ennen ilmestymispäivää viestintäyksikköön sähköpostilla: Tietopisto@oulu.fi

sisäisessä postissa (paperi ja levyke): 8VIEST

Materiaali pyydetään toimittamaan ilman muotoiluja: ei suuraakkosia, laatikoita, kehyksiä, logoja, rastereita tai muita asetteluja. Muotoilut tehdään toimituksessa.

Päätoimittaja

Elna Stjerna

Toimittajat

Tiina Pistokoski

Anna-Maria Raudaskoski

Ladonta ja taitto

Hilkka Suorsa

Kannen suunnittelu

Raimo Ahonen

Kannen kuva

Kalervo Ojutkangas

Osoitteet

Liisa Salmela

Osoite

Pentti Kaiteran katu 1, 4. kerros

Linnanmaa

PL 8000, 90014 OULUN YLIOPISTO

Puhelin (08) 553 1011

Telekopio (08) 553 4078

Lehti ilmestyy lukukausien aikana joka toinen viikko seuraavasti: **29.11., 14.12.**

Internet-osoite: <http://www-hallinto.oulu.fi/viestin/t-pisto/>

Toimitus ei vastaa siitä, jos materiaali jää julkaisematta laite-, yhteys- ym. häiriöiden takia. Aineiston perilletulon voi varmistaa soittamalla puh. 553 4096 tai faxilla 553 4078.

Jakeluokaisut lähimmälle vahtimestarille tai viestintäyksikköön puh. 553 4096.

Mainosmateriaali tulee toimittaa julkaistavaksi valmiiksi suunniteltuna ja mieluiten siistinä paperitulosteena.

Ilmoitushinnat:

1/1 s. 168 euroa

½ s. 100 euroa

¼ s. 67 euroa

Hintoihin lisätään alv 22 %.

ISSN 0788-7124

Oulun yliopistopaino 2001

KASVOTUSTEN

Kas te rääkite eesti keelt?

Viron kielen opettamisella on Suomessa pitkät perinteet. Suomen kielen lehtori **Carl Niklas Keckmann** opetti oppilailleen viroa jo 1830-luvulla. Oulun yliopistossa lähisuku-kieltämme on opetettu puolestaan vuodesta 1967 lähtien. Tuolloin Oulun yliopisto teki myös historiaa hankkiessaan lehtorin suoraan Virosta. Aikaisemmin viron kieltä olivat nimittäin opettaneet Suomen yliopistoissa vain jo Suomessa asuneet virolaiset.

Vuorosanat paperilla

Tällä hetkellä viron kielen lehtorin virkaa hoitaa Oulussa FL **Heli Laanekask**. Hän saapui Ouluun 1992 ja on hoitanut virkaa pitempään kuin yksikään edeltäjänsä. ”Työ Oulussa oli minulle ensimmäinen ulkomaan-työpaikka ja tästä syystä minusta oli todella haastavaa ja mukavaa tulla tänne”, hän kertoo.

Suuresta innostuksesta huolimatta alkuajat Oulussa olivat Helille rankkoja eikä hän selvinnyt täysin kummelluksitta. ”Olin opiskellut suomea vain vuosina 1968–70 eikä minulla ollut lainkaan käytännön kieliharjoittelempohjalla. Niinpä jouduin ensimmäisenä vuotena kirjoittamaan paperille kaiken, mitä sanoisin opiskelijoille. Monenlaisia kummelluksiaakin sattui. Ensimmäisenä työpäivänä muun muassa tervehdin toimistosuhteeriämme reippaasti sanoen *aamunta*. Olin niin jännittynyt, että johdin tervehdyksen vahingossa aamu-sanasta.”

Opetus ja tutkimus sulassa sovussa

Viron kielen lehtorina Heli Laanekask vastaa melkein kaikesta viron kieleen ja kulttuuriin liittyvästä opetuksesta yliopistossamme. Opetustyön ohella työnkuvaan kuuluu kuitenkin paljon muutakin. Heli huolehtii virolaisen kirjallisuuden hankkimisesta yliopistoomme, opettaa kansalaisopistossa sekä toimii yleisenä virotietouden lähteenä. Lisäksi tutkimus on jatkuvasti läsnä hänen työssään.

”Opetukseen ei ole juurikaan olemassa valmista materiaalia, joten minun on ensin työstettävä se ennen kuin voin alkaa opettaa. Ainoastaan varsinaiselle viron kielen alkeiskurssille on olemassa oppikirja”, hän kertoo.

Lisäksi Heli on jatkuvasti mukana vanhojen tekstien julkaisuprojekteissa kotimaassaan

ja tällä hetkellä hän valmisteleekin myös väitöskirjaa. Tutkimuskohteena väitöskirjassa on **Lydia Koidulan** yhdessä suomalaisten ystäviensä kanssa kehittämä virolais-suomalainen välikieli.

”Tieteellisen tutkimuksen tekeminen on minulle tärkeää. Pidän kuitenkin valtavan paljon myös opettamisesta ja nykyisessä työssäni nämä molemmat puolet ovat hyvin edustettuina.”

Yliopistoomme Heli Laanekask pitää nuorena ja kehittyvänä yksikkönä, jossa vallitsee vireä ja toimielias henki. Olisi tosin parempi, mikäli yliopisto sijaitisi kokonaisuudessaan lähempänä keskustaa. ”Olisi mukavaa, jos yliopisto näkyisi enemmän Oulun kaupunkikuvassa.”

Joissakin asioissa yliopistomme poikkeaa Helin mielestä hänen aikaisemmasta työpai-kastaan Tarton yliopistosta. ”Tartosta kaipa-an ennen kaikkea vanhoja perinteitä, jotka liit-tyvät siellä kiinteästi yliopistoelämään. Oulun kaltaisessa nuoressa yliopistossa tällai-sia perinteitä ei luonnollisesti ole vielä ehti-nyt kehittyä.”

Lastu laineilla

Alunperin Heli oli virassaan määrä-aikaisena ja hänen oli tarkoitus jäädä pohjoiseen kaupunkiimme vain muutamaksi vuodeksi. Vuodet ovat kuitenkin vierineet eteenpäin ja opiskelijoiden onneksi hän on täällä edelleen. Viime keväänä hänet valittiin virkaan vakinaisesti.

”Ouluun jäämiseen on vaikuttanut suuresti työnkuvani itsenäisyys. Voin itse päättää, minkälaisia kursseja järjestän. Toisaalta myös laitoksen lämminhenkinen ilmapiiri ja mukavat opiskelijat ovat saaneet minut jäämään tänne aina vain pidemmäksi aikaa.”

Vaikka Heli Laanekask viihtyy Oulussa hyvin tuntuu ero omasta perheestä usein vaikealta. ”Minulla menee paljon energiaa koti-ikävän kanssa elämiseen. Pidänkin itseäni eräänlaisena merimiehenä: Oulu ja ennen kaikkea yliopistomme on minulle laiva, jolla seilaan, mutta joka aina loma-aikoina palaa kotisatamaan.”

Heidi Kurvinen

Kuva: Heidi Kurvinen

Suomen ja saamen kielen laitoksen viron kielen opetukselle antama vahva tuki on työni kannalta todella tärkeää, sanoo viron kielen lehtori Heli Laanekask.

Päätoimittaja Risto Uimonen:

Keskusteluilmapiiri tarvitsee yliopistolaisia

Sanomalehti Kalevan tuore päätoimittaja, elokuussa tehtävässään aloittanut **Risto Uimonen** perää yliopistolaisia oululaisen keskusteluilmapiirin virkistäjiksi. "Täällä on koulutettuja ja fiksuja ihmisiä, jotka osaavat ilmaista itseään kirjoittamalla ja joilla on mielipiteitä ja näkemyksiä. Niiden pitäisi myös kuulua", hän sanoo.

Uimonen toteaaakin, ettei Oulun yliopisto ole erityisen keskustelevala laitos, ja siihen on olemassa myös syynsä. "Kukin keskittyy oman tehtävänsä hoitoon." Hän toivoo yliopistoväeltä rohkeita omaehtoisia ous- tuloja ja avauksia muun muassa Kalevan suuntaan.

Etelä-Suomessa Helsingin yliopisto varas- taa läheisyydellään kaiken huomion niin tie- dotusvälineissä kuin suuren yleisön mielis- sä. Oulun yliopiston olemassaolo ja hyvä maine tiedetään, mutta yksityiskohdat tut- kimuksesta ja saavutuksista jäävät hämä- rän peittoon tai ne ovat vain pienen eliitin tiedossa.

Oulun yliopiston näkyminen ja kuuluminen valtakunnallisessa mediassa tekisi yliopis- toa tutuksi myös tavallisille ihmisille. "Ou- lun yliopistolla on hyvä maine ja täällä teh- dään uraauurtavaa työtä, mutta tämä ei ole suuren yleisön tiedossa. On tietysti iso pro- jekti ryhtyä tekemään yliopistoa tunnetuksi valtakunnallisesti. Tässä erityisesti yliopis- ton viestintäyksiköllä on paljon tehtävää eli sen tulee välittää tietoa niin, että yliopisto nousee esille infovirrasta", Uimonen perus- telee.

Myös Kaleva toivoo aktiivista yhteistyötä tie- dotuksen kanssa.

Uutta kulttuuria rakentamaan

Laimea keskusteluilmapiiri pätee Risto Uimosen mielestä koko oululaiseen kulttuu- riin. Entiselle oululaiselle tämä oli harmitta- va huomio. "Oululainen keskustelukulttuuri on kerrassaan olematonta. Tämä on kan- sainvälinen teknologiakaupunki ja täällä on suuri yliopisto, miten on mahdollista, ettei täällä keskustella?"

Kuva: Anna-Maria Rautakoski

Päätoimittaja Risto Uimonen kuvaa työtään Kalevassa mielenkiintoiseksi ja haasta- vaksi. Yhdeksi haasteellisimmista tehtävistään hän mainitsee oululaisen keskuste- lukulttuurin käynnistämisen. Sillä alueella myös yliopistolaisilla olisi sanansa sa- nottavana.

Debatin puute näkyy muun muassa siinä, että Kaleva saa kirjoituksistaan vain vähän palautetta. Uimosen mukaan lähinnä Kärp- pä-joukkueen edesottamukset nostattavat oululaisissa intohimoja, mikä on huomattu erityisesti Kalevan verkkotoimituksessa. Kuluneena syksynä myös Polar Electron suunnitelmat rakentaa 60 metrin korkeu- teen kohoava pallotoimisto Lentokentäntien varteen on kirjoittanut alueen ihmisiä kommentteihin, joskin Kalevan "ärsytyksen" jälkeen.

Risto Uimonen siirtyi Kalevan päätoimitta- jaksi Helsingin Sanomien artikkelitoimittajan paikalta, ja oli tavallista, että lukijat kom- mentoivat ahkerasti hänen mielipiteitään ja kannanottojaan. Kalevan keulahahmona hän haluaakin olla rakentamassa tänne uutta keskustelukulttuuria.

Yliopisto myös Kalevan voimannäyte

Oulun yliopistolla ja sanomalehti Kalevalla on pitkäaikaiset ja lämpimät suhteet. 1954

Kaleva julkaisi ensimmäiset kirjoitukset, joi- sa vaadittiin yliopistoa Ouluun. "Kaleva oli merkittävä tekijä yliopiston saamiseksi Ou- luun. Se oli myös suurin jonkin asian puo- lesta käyty yksittäinen taistelu, jossa Kale- va on ollut mukana. Minkään muun asian takia ei ole niin voimaperäisesti taisteltu", Uimonen painottaa.

Kun yliopiston perustamisesta tehtiin pää- tös, alkoi kädenvääntö sen sijoituspaikasta. Kaleva kannatti yliopiston rakentamista Ou- lun kaupunkiin, kun toisena vaihtoehtona olisi ollut Virpiniemi. Myöhemmin lehti ajoi voimakkaasti myös yliopiston laajentamista muun muassa tekniikkaan, sillä lehden mie- lestä Oulun yliopiston ei kannata erikoistua.

"Yliopisto on ollut ja tulee olemaan Kalevalle sydämen asia. Sen ansiosta Oulusta raken- netaan modernia kaupunkia ja luodaan hy- vinvointia Ouluun ja Pohjois-Suomeen sekä sivistystä ja koulutusta koko maahan", Ris- to Uimonen korostaa. (AMR)

Historioitsijan tie on kulkenut

Välimereltä suomalais-ugrialaisten kansojen juurille

"Alkukotimme ei ole Volgan mutkassa!" painotti professori **Kyösti Julku** juhlaseminaarissaan 27.10. Luennoidessaan suomalais-ugrialaisten kansojen juurista hän tyrmäsi pitkään vallinneen käsityksen, jonka mukaan suomalais-ugrialaisten alkukotia olisi haettava Volgan mutkan seudulta tai sen itäpuolelta Uralilta. Julkun mukaan suomalais-ugrialaisten esihistoriallisen asutuksen leviämisen valtavirta on kulkenut etelästä pohjoiseen eikä idästä länteen.

70-vuotias Julkun ura historioitsijana on pitkä ja monivaiheinen. Oulun yliopistossa hän on toiminut historian laitoksen johtajana, hallintomiehenä, humanistisen tiedekunnan dekaanina sekä Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopiston rehtorina.

Menneisyyden kimpussa historioitsijoita, arkeologeja ja kulttuuriantropologeja

Historian laitoksen professori **Olavi K. Fält**

kiitteli professori Julkun Oulun yliopiston historian laitoksen hyväksi tekemää työtä. Julku oli perustamassa laitosta vuonna 1966 ja toimi laitoksen ensimmäisenä professorina.

Fältin mukaan Julku ahkeroi myös opetuksen kehittämishankkeissa. Heti laitoksen perustamisen jälkeen Julku laittoi alulle ensimmäiset tutkimushankkeet sekä perusti useita tutkimuksen ja opetuksen painopiste-alueita.

"Hänen johdollaan aloitettiin muun muassa monitieteinen Pohjois-Suomea koskeva tutkimusprojekti, jonka myötä käsityksemme Pohjois-Suomen historiasta on muuttunut viimeisten 30 vuoden aikana lähes täysin. Nyt Pohjois-Suomen menneisyyden parissa työskentelee niin Suomen ja Skandinavian historian kuin arkeologiankin henkilökunta", Fält kertoi.

Professori Julku toimi myös monitieteisen tutkimuksen puolestapuhujana. Hän aloittikin historian tutkimusta tukevan yleisen ja klassillisen arkeologian tutkimuksen ja opetuksen. Lisäksi hän vaikutti keskeisesti juuri Pohjois-Suomen historian tutkimusta edistävän kulttuuriantropologian oppisuunnan perustamiseen.

Kansantajuista tiedettä

Tutkimustyössään professori Julku on ollut erityisen kiinnostunut antiikista ja itäisen Välimeren piirin alueesta. 1960-luvulla hän liikkui tutkimuksissaan laajasti Keski-Euroopan 1700-luvun historiassa. Kymmenen viime vuoden aikana Julku on paneutunut suomalais-ugrialaisten historiaan ja etenkin sen kaikkein varhaisimpiin juuriin.

Professori Fältin mukaan Julku on pyrkinyt viemään historian tutkimusta kansan pariin ymmärrettävästi ja selkeästi. Hän on levittänyt historian tuntemusta ympäri Pohjois-Suomea luennoimalla ja käsittelemällä ajankohtaisia kysymyksiä sanoma- ja aikakauslehdissä. Lisäksi Julku perusti vuonna 1976 Pohjois-Suomen Historiallisen Yhdistyksen historian tutkimusta edistämään ja popularisoimaan.

Soili Tahkola

Kuva: Soili Tahkola

Professori **Kyösti Julku** kumooa perinteiset käsitykset suomalais-ugrialaisten kansojen juurista.

VUOKRATTAVANA

Kalustettu kolmio 75m² 1.1.2002 alkaen Kaukovainiolla (lasitettu parveke ja autopaikka). Kalustukseen kuuluu tavanomaisen huonekalujen lisäksi mm. tv, mikroaaltouuni, pyykinpesukone. Vuokra 730 Euroa/kk sis. sähkö- ja vesimaksut, autopaikan ja tv-luvan. Tiedustelut puh. 040 724 0346, 040 594 2372.

Biotekniikan alalla kasvuvauhti hurjaa

Lääketeollisuus on Suomessa kovassa nousussa; se rankataan nyt toiseksi merkittävimmäksi kasvualueeksi informaatioteknologian jälkeen. Alan kasvu jatkuu kymmenen prosentin vuosivauhtia. Koko maassa on kaikkiaan 120 bioalan yritystä, joiden yhteenlaskettu nettomyynti on nelisen miljardia markkaa.

Oulun seudulla on kaikkiaan 18 alan yritystä tai organisaatiota. Alan mahdollisuuksia Oulun alueella tukemaan on perustettu Medipolis Oy:n koordinoima BioCluster Oulu, jonka tarkoituksena on lisätä työpaikkoja ja panostaa valikoiduille biotekniikan alueille tähtäimessä kilpailukyvyyn vahvistaminen. "Tämän epämuodollisen konsortion tarkoitus on yhdistää yrityksiä, tutkimusorganisaatioita ja palvelun tuottajia", selvitti kehitysjohtaja **Jouko Haapalahti** Medipolis Oy:stä. Hänen vastuullaan on liiketoiminnan kehittäminen diagnosoinnin alueella.

Tulevaisuudessa alan teollisuus laajenee, yritykset tuottavat enemmän, niitä perustetaan lisää ja ne työllistävät entistä suuremman määrän ihmisiä. Teknologiaa, rakennetta ja strategioita terävöitetään.

Haapalahti esitteli biotekniikan markkinanäkymiä Pohjois-Suomen kemistiseuran 40-

vuotisjuhlan kunniaksi järjestetyssä seminaarissa 19.10. Samalla juhlittiin myös Oulun yliopistokemistien 35-vuotista taivalta.

Perustutkimus on kriittinen tekijä

Suomen osuus Euroopan biotekniikan yrityksistä on kymmenen prosenttia. Vertailussa Suomi onkin pysytellyt kärjen tuntumassa: Tällä haavaa olemme kolmannella sijalla. "Meillä on useita dynaamisia lääkkeitä tutkivia firmoja. Oulussa näistä sijaitsee kolme. Suomessa esimerkiksi klinisiä kohteita tehdään väkilukuun nähden paljon", Haapalahti kertoi.

Pohjois-Suomen mahdollisuudet ovatkin Haapalahden mukaan siinä, kun tutkimustuloksia käännetään lääkkeiksi ja biotuotteiksi.

Vahva perustutkimus on Haapalahden mukaan yksi kriittisistä tekijöistä alalla. Uuden lääkkeen markkinoille saaminen on kallista työtä. Haapalahti esitti esimerkin: "Uuden lääkkeen kehitys maksaa 800 miljoonaa dollaria ja epäonnistuminen maksaa 75 prosenttia tuosta rahasta eli jäljelle jää 200 miljoonaa dollaria."

Lääkkeen kehittäminen vie noin kymmenen vuotta. "Jos kehitystä voisi nopeuttaa

yhdeksi päiväksi, se nostaisi tuottoa yhdellä miljoonalla dollarilla", Haapalahti laski.

Lääketeollisuus kohtaa tulevien vuosien aikana yhden suuren haasteen, kun suuri osa lääkepatenteista vanhenee. Tämä merkitsee sitä, että neljännes myynnistä joutuu vaaravyöhykkeeseen. "Mistä löytyvät uudet ns. muurinmurtajat?" Jouko Haapalahti kysyi. Vain yksi prosentti tehdystä kehitystyöstä näkyy valmiina tuotteena apteekin hyllyllä.

Alalla on toki uusia haasteita, vallankumouksellisia uusia teknologioita. Genomiikka, proteomiikka ja bioinformatiikka tuovat uusia näkökulmia teollisuuden työvälineiksi.

Kemistien ammattikuva hajanainen

Bioterrori on Haapalahden mukaan haaste suurelle lääketieteelle. Koska tuotekehitys on hidasta, äkillisiin tarpeisiin ei pystytä nopeasti vastaamaan. Muun muassa pernaruttoon tehoavan Cipro-niminen valmiste tuotantoa viimeaikaiset maailman tapahtumat ovat lisänneet. Sairauteen on olemassa myös toinen valmiste, joka ei kuitenkaan täytä GMP-tuotantotapaa eli sitä ei ole valmistettu kaikki vaatimukset täyttävissä puhdistiloissa eikä sitä näin ollen voida laskea markkinoille. "Kriisitilanteessa sitä tosin voidaan käyttää", Haapalahti lisäsi.

Seminaarin avannut rehtori **Lauri Lajunen** totesi, että nykyisin kemistien ammattikuva on entistä epäselvempi, mutta uudet haasteet ovat tuoneet kemisteille myös lisää mahdollisuuksia. "Kilpailu on kovaa, pitää tehdä yhteistyötä ja verkottua. Kemistien koulutus ja työtehtävät ovat muuttuneet. Ennen oli selkeät yhteistyökumppanit, muun muassa Kemira ja Medipolar. Nyt yhtiöitä myydään ja fuusioidaan tiuhaan tahtiin", Lajunen kuvasi.

Lajunen muistutti, että maailma ei enää ole suljettu. "Tutkimus on aina ollut kansainvälistä, se ylittää rajoja, mutta nyt tähän liittyy uusia elementtejä. Ulkomaiset yliopistot tulevat Suomeen, kuka maksaa, jos kaikki pääsevät sisään?"

Lajunen kantoi huolta myös siitä, miten huolehditaan yksilöllisestä, elinikäisen oppimisen periaatteesta. Koulutuksen haasteista hän mainitsi muun muassa muuntokoulutuksen ja virtuaaliyliopiston. (AMR)

Kuva: Annamaria Rautakoski

Tutkija Teija Suopajarvi tutustui kemistien seminaarin alla laitoksen juhla-juhlaan. Seminaarissa kuultiin lääkeaine-tutkimuksen lisäksi esitelmät myös ympäristökemiasta ja optoelektronikan kemiasta sekä kemistin työstä elintarvike- ja ympäristölaboratoriossa.

Kontiokarille ja Kulmalalle väitöskirjapalkinnot

Oulun yliopistossa väitelleet LT **Tero Kontiokari** ja LT **Petri Kulmala** jakavat Stiftelsen Alma och K.A. Snellman -säätiön myöntämän väitöskirjapalkinnon. Palkinto luovutettiin saajilleen säätiön järjestämän symposiumin yhteydessä Oulun yliopistosairaalaassa 1. marraskuuta.

Tero Kontiokari väitteli Oulun yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa 20.3.1998 aiheenaan ksylitolin korvatulehdusten ehkäisyssä. Väitöskirja koostui laboratoriotöistä, joissa tutkittiin ksylitolin vaikutusta korvatulehdusbakteerien käyttäytymiseen, sekä

kliinisistä tutkimuksista, joissa arvioitiin erilaisten ksylitolivalmisteiden tehoa korvatulehdusten ehkäisyssä päiväkotilapsilla.

Kontiokari päätyi tutkimuksensa perusteella suosittelemaan ksylitolia lasten korvatulehdusten ehkäisyssä.

Petri Kulmalan väitöskirja Beetasolutoimmunitaatti ja tyyppin I diabetekseen sairastumisen riskin arviointi tarkastettiin Oulun yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa 14.6.2000. Kulmala selvitti tutkimuksessaan vasta-aineiden ja tunnettujen

geneettisten riskitekijöiden käyttökelpoisuutta diabeteksen arvioinnissa. Lisäksi hän tutki sairastumista edeltävän oireettoman vaiheen kulkua.

Kulmala totesi tutkimuksessaan, että kaikkia tutkittuja vasta-aineita voidaan hyödyntää sairastumisriskin arvioinnissa sekä diabeetikkojen sisaruksilla että terveillä koululaisilla. Uusi löydös oli, että sairastumista edeltävä tautiprosessi vaihtelee huomattavasti eri yksilöiden välillä.

Kulmalan väitöstutkimuksen perusteella voitiin kehittää strategia, jonka avulla tyyppin I diabetekseen sairastumisen riskiä voidaan luotettavasti arvioida. Arviointia vaikeuttaa kuitenkin tautiprosessin yksilöllinen vaihtelu.

Palkittuja väitöskirjoja kiiteltiin erinomaisiksi esimerkeiksi Oulun yliopistossa tehtävästä korkeatasoisesta tutkimustyöstä.

Oululainen Stiftelsen Alma och K.A. Snellman -säätiö edistää Pohjois-Suomessa tehtävää lasten pitkäaikaissairauksien ennalta ehkäisyyn kohdistuvaa tutkimusta. Vuodesta 1975 asti säätiö on tukenut mielen-tervyyteen, lastenpsykiatrieseen, sosiaalipediatriseen ja kliiniseen lastentautialaan kuuluvaa tutkimusta.

Säätiön asettama raati arvioi kaikkiaan 21 tällä kertaa jaettavaa palkintoa tavoitellutta väitöskirjaa vuosilta 1997–2000. Nyt jaettu väitöskirjapalkinto on järjestyksessään neljäs säätiön myöntämä. Yhden palkinnon arvo on 12 500 markkaa. (AMR)

Kuva: Anna-Maria Raudaskoski

Oulun yliopistossa väitelleet LT Tero Kontiokari ja LT Petri Kulmala työskentelevät Oulun yliopistosairaalaassa lastentautien klinikassa.

Syötemökin talvi 2001–2002

OYAY ry:n Syötemökin varauskausi 3.11.2001–5.5.2002 meneillään.

Tutustu lomamökkiin verkossa reittiä: www.oulu.fi; yhteydet muualle; järjestö- ja yhdistystoiminta; Oulun yliopiston assistenttilyhdistys; Maja vuokrattavana; Syötemökin; kuvia mökistä.

Soita ja varaa lomamökkivastaavalta eero.tuomaala@oulu.fi, puh. 553 2374.

Cygnaeus-palkinto Aili Heleniukselle

Vuoden 2001 Cygnaeus-palkinnon on saanut Oulun yliopiston Kajaanin opettajan-
koulutusyksikön yliassistentti **Aili Helenius**.

Aili Heleniuksen arvostettu ja laaja-alainen
tieteellinen tuotanto sekä hänen ansiokas
elämäntyönsä ovat huomattavasti edistä-
neet esikasvatuksen toteuttamista maam-
me opetushallinnossa ja erityisesti päiväko-
deissa. Helenius on väitellyt yhteiskuntatie-
teiden tohtoriksi Jyväskylän yliopistossa
1982. Lisäksi hän on Berliinin Humboldt-
Universitätin Doctor paedagogicae vuodel-
ta 1980.

Heleniuksella on ollut monipuolinen elämän-
ura eri yliopistojen palveluksessa. Yli 20 vuo-
den ajan hän on työskennellyt Kajaanissa.

Tunnustus luovutettiin Aili Heleniukselle 31.
lokakuuta Kajaanissa. Juhlallisuuksiin liitty-
en Kajaanin opettajankoulutusyksikössä jär-
jestettiin Leikki, mielikuvitus ja oppiminen -
seminaari, jossa esitelmöi sekä kotimaisia
että ulkomaisia tutkijoita.

**Yliassistentti Aili Hele-
nius Kajaanin opetta-
jankoulutusyksiköstä
sai tämänvuotisen Uno
Cygnaeus -palkinnon.**

Cygnaeus-palkinto on kunnianosoitus
oppivelvollisuuskoulumme alkuunpanijan ja
ensimmäisen kehittäjän **Uno Cygnaeuksen**
elämäntyölle. Se myönnetään yksityiselle
henkilölle tai yhteisölle erityisistä ansioista
Opetushallituksen alaisen yleissivistävän
koulutuksen, ammatillisen koulutuksen, ai-

kuiskoulutuksen tai muun sivistystoimen
kentällä. Ansioina pidetään oppilaitoksen tai
opetuksen kehittämistä, esimerkillistä tulok-
sellisuutta tai uusien opetuksen ja oppimi-
senlaatua parantavien järjestelyjen luomis-
ta.

Kuva: Lauri Somny

Akatemialle neljä uutta tutkimusohjelmaa

Suomen Akatemian hallitus on päättänyt
neljän uuden tutkimusohjelman ja yhden
suunnatun haun käynnistämistä ensi
vuonna. Yhteensä uusiin tutkimusohjelmiin
on varattu 19,3 miljoonaa euroa eli lähes
115 miljoonaa markkaa ja suunnatulle haulle
1,7 miljoonaa euroa eli yli 10 miljoonaa
markkaa. Lopullinen rahoitus varmistuu, kun
valtion ensi vuoden budjetti on hyväksytty.

Uudet tutkimusohjelmat ovat Itämeri, Life as
Learning, Mikrobit ja ihminen sekä Proak-
tiivinen tietotekniikka.

Suunnattu haku kohdentuu puun materiaali-
tieteeseen. Itämeri-tutkimusohjelman tavoit-
teena on syventää ymmärrystä valuma-
alueen, rannikkoalueen ja avomerien yhteiskun-
nallisista, taloudellisista ja ekologisista
vuorovaikutussuhteista. Life as Learning
keskittyy opetuksen ja oppimisen alalle ta-
voitteenaan mm. tutkia työssä oppimista ja
tiedontuotantoa, löytää uusia mahdollisuuks-

sia elinikäiseen oppimiseen ja luoda vahva
tieteiden välinen tietoperusta oppimisympä-
ristöjen kehittämiseksi.

Proaktiivisen tietotekniikan tutkimusohjelmaa
pyrkii tietotekniisiin ratkaisuihin ja yhdistä-
mään tutkimuksen ihmisen psykologian ja
biologian tutkimukseen sekä yhteiskunnal-
liseen tutkimukseen. Mikrobit ja ihminen -
tutkimusohjelman tavoitteena puolestaan on
ymmärtää mikrobiston ja isännän vuorovai-
kutusta ja tautimekanismeja, ravinnon ja
elintarvikkeiden suoliston mikrobistoon
kohdistamaa vaikutusta tai ihmisen toimin-
nan aiheuttamia ympäristön mikrobiston
muutoksia.

Puun materiaalitieteen suunnatun haun ta-
voitteena on edistää metsäalan kilpailuky-
kyä. Tähän pyritään mm. lisäämällä perus-
tietoa innovatiivisten metsätuotteiden kehit-
tämiseksi ja puutuoteteollisuuden jalostus-
asteen nostamiseksi.

Tutkimusohjelmat ovat monitieteisiä, useim-
miten usean koti- ja ulkomaisen tutkimus-
rahoittajan suunnittelemlia kokonaisuuksia,
jotka tutkimustulosten lisäksi parantavat
tutkijoiden ja tutkijaryhmien verkottumista
sekä edistävät tutkijakoulutusta. Tutkimus-
ohjelmiin voi osallistua myös ulkomaisia
tutkijoita ja tutkijaryhmiä.

Tutkimusohjelmien määrärahojen haku on
vuoden 2002 aikana. Hauista tiedotetaan
tarkemmin myöhemmin.

Suomen Akatemia käyttää vuosittain
tutkimusohjelmien rahoittamiseen keski-
määrin noin viidenneksen tutkimusmäärä-
rahoistaan.

Lisätietoja antaa erityisavustaja Anne Hei-
nänen, puh. (09) 7748 8238, sähköposti
anne.heinanen@aka.fi

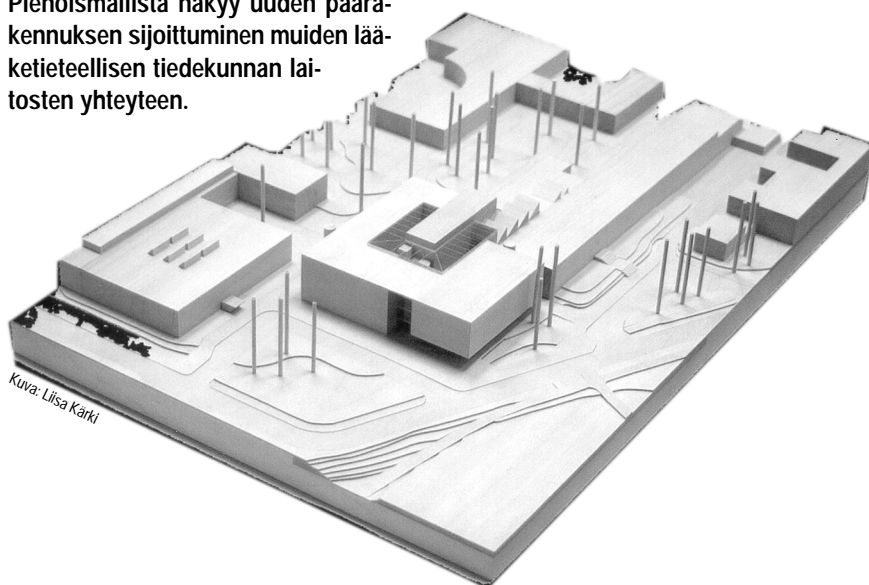
Kieppi nousee Kontinkankaalle

Kontinkankaan kampuksen ilme muuttuu merkittävästi ja opetustilojen puute helpotuu lääketieteellisen tiedekunnan uuden päärakennuksen myötä. Suunnittelukilpailun on voittanut helsinkiläisen arkkitehdin **Antti-Matti Siikalan** ja Arkkitehtitoimisto Sarc Oy:n ehdotus Kieppi.

Voittaja julkistettiin 1. marraskuuta. Kutsukilpailussa oli mukana neljä arkkitehtitoimistoa.

Noin 10 000 neliön suuruinen nelikerroksinen rakennus nousee laajenuksena farmakologian ja toksikologian sekä patologian laitojen yhteyteen ja hammaslääketieteen laitoksen pohjoispuolelle. Uuteen päärakennukseen sijoitetaan tiedekunnan hallinto, mikrobiologian laitos, hoitotieteen laitos, kliininen yksikkö, Biocenter Oulu, ravintola Medisina sekä yleisiä tiloja.

Pienoismallista näkyy uuden päärakennuksen sijoittuminen muiden lääketieteellisen tiedekunnan laitojen yhteyteen.

Kuva: Liisa Kärrki

Kuva: Liisa Kärrki

Voittoisan Kiepin tekijät Riku Huopaniemi ja Antti-Matti Siikala.

Voittaneessa ehdotuksessa rakennuksen arkkitehtuuri ja toiminnallisuus yhdistyvät hyvin muihin tiedekunnan rakennuksiin ja paikkaan. Yhteydet tiedekunnan laitoksiin ovat selkeät ja helppokulkuiset. Lasikattosesta ja tilavasta aulasta on niihin suora yhteys. Aula liittyy luontevasti myös auditorioon ja ravintolaan sekä toimii näyttelytilana. Sisätilojen suunnittelussa on otettu huomioon myös niiden muunneltavuus ja joustavuus.

Palkintolautakunnan mukaan Kieppi on yksityiskohdiltaan ja materiaalivalinnoiltaan viimeistelty. Viileä ja vähäeleinen arkkitehtuuri tuo kokonaisuutena nykyaikaisen ja tehokkaan lisän rakennettuun kampukseen, arvostelupöytäkirjassa todetaan.

Voittaneen ehdotuksen erikoisuus on silkkipainetulla lasipinnalla katettu julkisivu, jonka ilme vaihtelee vuorokauden eri aikoina valaistuksen mukaan.

Päärakennuksen kustannusarvio on noin 92 miljoonaa markkaa. Rakennustyöt alkavat ensi keväänä ja rakennuksen on tarkoitus valmistua loppuvuodesta 2003. Hankkeen toteuttaa Senaatti-kiinteistöt. Kilpailun tasoa kiiteltiin korkeaksi. (AMR)

Työryhmä:

Korkeakoulutuksessa huomioitava kansainvälisyyden vaatimukset

Korkeakoulutuksen kansainväliselle toiminnalle on valmistunut vuoteen 2010 ulottuva strategia. Strategian tavoitteena on vahvistaa suomalaisen korkeakoulutuksen kilpailukykyä kansainvälisillä koulutusmarkkinoilla. Asiaa käsitellyt työryhmä luovutti muistionsa opetusministeri **Maija Raskille** 2.11.

Uuden strategian tarvetta työryhmä perustelee korkeakoulujen kansainvälisessä toimintaympäristössä tapahtuneilla merkittävillä muutoksilla sekä kotimaisilla kehittämistarpeilla.

Työryhmä hahmottelee suomalaisten korkeakoulujen kansainvälistymisen tavoitteen vuodelle 2010. Strategian mukaan korkeakouluja tulisi kehittää siten, että vuonna 2010 Suomen korkeakoulu yhteisö on kansainvälinen ja korkeakouluilla sellaiset toimintaedellytykset, että ne voivat tasavertaisesti kilpailla maailman johtavien korkeakoulujen kanssa lahjakkaista opiskelijoista ja resursseista.

Työryhmä painottaa kansainvälistymisen huomioonottamista myös koulutuksen sisällöissä. Tavoitteeksi työryhmä asettaa, että vuonna 2010 Suomessa olisi 10 000–15 000 ulkomaista tutkinto-opiskelijaa (tällä hetkellä heitä on yliopistoissa 3500 ja ammattikorkeakouluissa 2600) ja korkeakoulujen opiskelijavaihto olisi vuosittain 28 000 henkilöä. Tutkijakouluissa opiskelevista vähintään 15 prosenttia olisi ulkomaalaisia.

Tutkintorakenne vertailukelpoiseksi

Tavoitteeksi asetetaan myös, että maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden määrä korkeakouluissa on vuonna 2010 huomattavasti suurempi kuin nyt.

Ulkomaisia opettajia, tutkijoita ja asiantuntijoita tulisi vuonna 2010 työskennellä suomalaisissa korkeakouluissa vähintään kaksi kertaa enemmän kuin vuonna 2001.

Työryhmän mielestä tavoitteeseen pääseminen edellyttää lukuisia kehittämistoimia. Korkeakoulutuksen kansainvälistämiseksi tutkintorakennetta ja opintoviikkomitoitusta on kehitettävä kansainvälisesti vertailukelpoisemmaksi. Vieraskielistä opetusta tulee lisätä ja sen suuntaamiseen ja laatuun on kiinnitettävä huomiota. Tarjonta keskitetään suomalaisille erikoisosaamisen aloille. Opiskelijoiden maahantulo- ja maassaolosaädöksiä työryhmä joustavoittaisi.

Työryhmä ehdottaa, että Kansainvälisen henkilövaihdon keskus CIMO laatii yhdessä korkeakoulujen kanssa suomalaisen korkeakoulutuksen markkinointistrategian. Strategian kohdemaita ovat erityisesti Venäjä, Keski- ja Itä-Euroopan sekä Aasian maat.

Kansainvälisellä yhteistyöllä pyritään myös kotimaisen koulutuksen ja tutkimuksen laadun parantamiseen. Niinpä huomiota tulee kiinnittää erityistä ulkomaisten yhteistyökorkeakoulujen laadunvarmistukseen. Myös Suomessa korkeakouluihin kohdistuvaa arviointia on kehitettävä läpinäkyväksi ja kansainvälisesti uskottavaksi järjestelmäksi.

Kehitysyhteistyöhankkeet selville

Työryhmä katsoo, että nykyisen korkeakoululainsäädännön ajanmukaisuus tulisi arvioida korkeakoulujen kansainvälisen toiminnan kannalta mahdollisimman pian.

Työryhmä ehdottaa rahaston perustamista, jonka tehtävänä olisi tukea suomalaisten korkeakoulujen kansainvälistymistä ja myöntää apurahoja Suomessa opiskeleville ulkomaisille tutkinto- opiskelijoille. Rahastoon tulisi voida yhdistää sekä julkista että yksityistä rahoitusta.

Kehitysyhteistyön osalta työryhmä ehdottaa, että laaditaan kartoitus suomalaisten korkeakoulujen osallistumisesta kehitysyhteistyöhankkeisiin. Työryhmä piti tärkeänä, että yleisten koulutushankkeiden osuutta Suomen nykyisessä kehitysyhteistyössä voitaisiin lisätä ja että erityisesti korkeakoulutusta koskevia hankkeita sisällytettäisiin nykyistä huomattavasti laajemmin yhteistyöhön.

Työryhmä arvioi ehdotettujen toimenpiteiden lisäresurssitarpeen olevan vuosittain 150 miljoonaa markkaa. Työryhmä ehdottaa rahoituksen järjestämistä monen tahon yhteistyöllä: opetusministeriön erityismäärärahoilla, kohdentamalla uudelleen korkeakoulujen toimintamenoja sekä elinkeinoelämän mukaantulolla.

Muistio Korkeakoulutuksen kansainvälisen toiminnan strategia julkaistaan opetusministeriön [www-sivuilla](http://www.sivuilla) osoitteessa <http://www.minedu.fi/julkaisut/>

Muistiota (ISBN 952-442-399-5) on myös saatavilla Editan asiakaspalvelusta, puh. 020 450 05.

Opetusministeriön 2.11.2001 päivätyn tiedotteen mukaan.

Äänestysinto laski

Oulun yliopiston ylioppilaskunnan edustajistovaali käytiin 7.11. Äänestysprosentiksi tuli 29, joka on 2,5 prosenttia kaksi vuotta sitten käytyjä edellisvaaleja matalampi. Äänioikeuttaan käytti 3479 opiskelijaa 11 352 äänioikeutetusta.

Kokoomus ja vasemmisto petrasivat asemiaan edellisvaaleista. Kokoomus sai kolme lisäpaikkaa ja vasemmisto pääsi yhdellä edustajalla uutena edustajistoon. Keskusta menetti kaksi ja humanistit ja teekkarit yhden paikan.

Edustajistossa on kaikkiaan 37 jäsentä. Uudessa edustajistossa on humanisteja 4 (edellisvaaleissa -99 5), kasvatustieteilijöitä 3 (3), keskustalaisia 5 (7), kokoomuslaisia 9 (6), taloustieteilijöitä 2 (2), luonnontieteilijöitä 4 (4), vasemmistolaisia 1 (0) ja teekkarireita 9 (10).

Uusi rahoitusmahdollisuus aloittaville teknologiayrittäjille

PreSeed-niminen toiminta- ja rahoitusmalli on tarkoitettu aloittaville yrityksille ja yksityishenkilöille, jotka suunnittelevat yrityksen perustamista. Mallin tavoitteena on nopeuttaa teknologia-hankkeiden kaupallistamista ja helpottaa uusien yritysten pääsemistä rahoitusputken alkuun.

Alkavan yrittäjän tyypillinen ongelma on tiedonhankinnan vaatiman rahoituksen puute. Riittävää tietoa markkinoista, kilpailijoista ja alan liiketoimintalogiikasta ei onnistuta kokoamaan.

Palvelu koostuu kahdesta työkalusta LIKSA:sta ja INTRO:sta. LIKSA eli liikeidean kehittämisrahoitus on Tekesin ja Sitran yhteinen rahoitusohjelma innovaatioiden kaupallistamisen tukemiseksi. Se on enimillään 200 000 markan hankekohtainen rahoituspaketti, jolla rahoitetaan teknologia-

hankkeen kaupallistamiseen liittyvää tiedon ja palvelujen hankintaa. Rahoitettavan projektin kesto on kahdesta neljään kuukautteen.

LIKSA:n tavoitteena on vauhdittaa teknologiaperusteisen liiketoiminnan syntyä, vahvistaa liiketoiminnan perusteita ja edesauttaa jatkorahoitusjärjestelyitä.

INTRO-palvelu huolehtii LIKSA:lla todennettujen liiketoimintasuunnitelmien esittelystä pääomamarkkinoille jatkorahoituksen löytämiseksi. Kaikki LIKSA:n saaneet hankkeet pääsevät halutessaan Sitran INTRO-palveluun, jossa hankkeet esitellään instituutio-naalisille sijoittajille sekä yksityisille rahoittajille (businessenkeli).

Menestyminen kansainvälisillä markkinoilla edellyttää korkean teknologisen tason li-

säksi myös alan liiketoimintalogiikan ja markkinamenestyksen syiden ymmärtämistä. LIKSA vähentää tähän liittyvää epävarmuutta, koska sen avulla pystytään rahoittamaan tiedonhankintaa ja käyttämään ulkopuolisia kovan luokan asiantuntijoita yrittäjän apuna.

Pohjois-Suomessa palvelu ja rahoitus ohjautuvat Oulutech Oy:n kautta. Oulutechin vastuualue kattaa Pohjois-Suomen, Pohjanmaan rannikon Vaasasta ylöspäin, Keski-Pohjanmaan sekä Pohjois-Karjalan. Oulutechin tavoite on noin 20 LIKSA-rahoitettua hanketta vuodessa. Rahoituksen piiriin hakeudutaan ottamalla yhteyttä teknologiansiirtoyhtiöön. Tarkemmat tiedot löytyvät Oulutech Oy:n www.sivuilla www.oulutech.fi

Kts. myös www.sitra.fi/liksa ja www.sitra.fi/intro/demo.html

Työryhmä ajantasaistamaan apurahaohjeita

Hallintojohtaja **Hannu Pietilä** on asettanut työryhmän valmistelemaan esitystä yliopiston apurahaohjeiden ajantasaistamisesta. Työryhmään on nimetty seuraavat jäsenet: henkilöstöpäällikkö **Liisa Rossi** (pj.), kamreeri **Anna-Maria Aatsinki**, tiedesihteeri **Jouko Aho**, korkeakoulusihteeri **Juhani Lehtimäki** (siht.), assistentti **Veli-Pekka Pelkonen** ja hallintopäällikkö **Pertti Tikkanen**.

Yliopistojen ulkopuolisen rahoituksen valvontaa ja hallinnointia tarkastelleen opetusministeriön työryhmän muistiossa on todettu, että yliopistojen tulee antaa ohjeet apurahojen yhteydessä noudatettavista menettelyistä. Oulun yliopistossa voimassa oleva ohje on annettu 22.9.1998.

Nyt asetettu työryhmä valmistelee esityksen

apurahaohjeiden ajantasaistamisesta OPM:n työryhmämuistion edellyttämällä tavalla.

Lisäksi työryhmän tulee selvittää yliopiston tunnustuspalkintojen maksamiskäytännöt. Esityksen tulee olla valmis 31.3.2002 mennessä.

Tutkimusmäärärahojen marraskuun haku meneillään

Suomen Akatemiassa on alkanut tutkimusmäärärahojen marraskuun haku. Haetavana ovat akatemiatutkijan virat, määrärahat tutkijatohtorien palkkaukseen ja määrärahat varttuneen tutkijan palkkaukseen.

Tarkemmat tiedot saa erillisestä hakujulistesta. Hakujuliste ja hakulomakkeet

ovat Suomen Akatemian verkkosivuilla osoitteessa www.aka.fi, ja niitä saa myös yliopistoista, tutkimuslaitoksista ja Suomen Akatemian kirjaamosta.

Akatemiassa on käytössä myös sähköinen asiointi, jonka kautta hakemuksen jättäminen käy sujuvasti. Se löytyy osoitteesta

www.aka.fi ja linkistä sähköinen asiointi. Lisätietoja saa osoitteesta info@aka.fi

Hakemukset toimitetaan Suomen Akatemian kirjaamoon viimeistään **perjantaina 30.11.2001**. Lisätietoja antavat hakujulistessa kussakin kohdassa mainitut yhteyshenkilöt.

Yliopiston määrärahojen jakoperiaatteet vuodelle 2002

Yliopiston määrärahat kasvavat vuonna 2002 vuoteen 2001 verrattuna noin 35 miljoonaa markkaa. Tästä perusrahojen kasvu on noin 22 miljoonaa markkaa. Perusrahan kasvusta pääosa johtuu VES:n ja TES:ien mukaisista palkantarkistuksista ja pieni osa tutkijakoulujen lisärahoituksesta.

Yliopiston sisäisessä rahanjaossa palkantarkistusten vaikutus on arviolta kuluvaan vuoden luokkaa eli lähes 20 miljoonaa markkaa. Toimitilamenot kasvavat noin 13,5 miljoonaa markkaa, mikä johtuu uudistilojen valmistumisesta ja kustannustason noususta. Sitomatonta perusrahaa tulee olemaan ensi vuonna siis vähemmän kuin kuluvaan vuonna eikä tilanne helpotu niin kuin odotettiin.

Hallitus teki 7.11.2001 päätökset rahanjaon periaatteista vuodelle 2002. Päätöksen valmistelun teki työryhmä, johon kuuluivat rehtori, 1. vararehtori, dekaanit, yksi keskiryhmien ja yksi opiskelijoiden edustaja sekä virkamiehistä talousjohtaja ja laskentapäällikkö.

Valmistelu oli vaikea, koska työryhmä pyrki noudattamaan seuraavia hallituksen keväällä tekemiä linjauksia: Perusraha säilytetään tämän vuoden tasolla, tutkintotavoitteet ja tulokset otetaan jossain määrin huomioon perusrahanjaossa, toimitilamenot rahoitetaan "päältä ottaen", painoaloille kohdistetaan rahoitusta ja hyvistä tuloksista palkitaan.

Perusrahoituksen osalta linjauksen henkeä ei täysin pystytty noudattamaan edellä mainituista syistä. Hallituksessa asiaa puitiin pitkään kahdessa kokouksessa ja päädyttiin ohessa oleviin periaatteisiin. Periaatepäätöksen mukaan tiedekuntien perusrahasta 40 prosenttia jaetaan käyttäen tutkintopohjaista kaavaa. Tämä merkitsee sitä, että kaavan osuus yliopiston kokonaisbudjettirahoituksesta on 18 prosenttia.

Määrärahoja käsitellään yliopiston sisäisissä tulosneuvotteluissa, ja rehtori tekee käyttäjien tulosneuvotteluiden jälkeen joulukuussa rahanjakopäätöksen.

Lauri H.J. Lajunen
rehtori

Ulla-Maija Posti
talousjohtaja

Yliopiston rahanjaon periaatteet vuodelle 2002

Perusraha

Perusrahat jaetaan toimintarahoina ja toimitilarahoina. Toimitilarahat jaetaan käytettävissä olevien tilojen perusteella. Perusmäärärahat jaetaan erillislaitoksille, hallintopalveluille sekä sateenvarjo-organisaatioille vuoden 2001 rahanjaon pohjalta ilman laskennallista kaavaa ottaen huomioon perusrahatason muutokset.

Tiedekuntien perusrahoituksessa vuonna 2002 toimintarahasta 60 % jaetaan vuoden 2000 rahanjaon suhteessa ja 40 % käyttäen tutkintopohjaista kaavaa. Kaavassa 60 % rahoituksesta määräytyy koulutuksen (maisteritutkinnot) perusteella ja 40 % tutkimuksen (tohtoritutkinnot) perusteella. Kaavassa 2/3 rahoituksesta otetaan huomioon kauden 2001–2003 tutkintotavoitteiden ja 1/3 kolmen vuoden toteutuneitten tutkintojen keskiarvon perusteella kuitenkin enintään tavoitteeseen asti. Toteutuvia verrataan tavoitteisiin seuraavasti:

v. 2002: 1998–2000 tutkintojen keskiarvo/
kauden 2001–2003 tavoite

Maisteritutkinnoissa käytetään samoja kustannuskertoimia kuin OPM. Kertoimet ovat:

1,25 humanistinen, kauppatieteellinen ja terveystieteiden koulutus
1,5 kasvatustieteellinen koulutus
1,75 teknillistieteellinen ja luonnontieteellinen koulutus

3,25 hammaslääketieteellinen ja lääketieteellinen koulutus

Tohtoritutkinnoissa käytetään kerrointa 1 kaikilla tieteenaloilla.

Lastentarhanopettajien tutkinnot otetaan kasvatustieteellisellä koulutusallalla huomioon ns. siirtymäkauden rahoituksena ja katsotaan, millaiseen ratkaisuun asiassa valtakunnallisesti päädytään. Suoritetut lastentarhanopettajien tutkinnot (2 vuoden keskiarvo) otetaan tutkintopohjaisessa kaavassa huomioon kertoimella 0,25 (sama kuin edellisen kauden OPM:n kaavassa). Jatkoratkaisut tehdään sen mukaan, miten valtakunnallinen tilanne etenee.

Sivuaineopetus huomioidaan rahanjako-

mallissa siten, että lasketaan tiedekunnittain toisille tiedekunnille annettujen sivuaineopintojen määrä, muunnetaan näin laskettu opintoviikkomäärä tutkinnoiksi ja otetaan ne tutkintoina huomioon tutkintopohjaisessa kaavassa.

Yhtä tutkintoa vastaa 200 sivuaineopintoviikkoa. Annetut opintoviikot lasketaan suoritetuista tutkinnoista kolmen vuoden liukuvina keskiarvoina. Tällöin v. 2002 keskiarvo on vv.1998–2000. Sekä toteutuma- että tavoiteosiossa käytetään samoja keskiarvoja. Tarkastelujaksosta johtuen annetut opintoviikot näkyvät viiveellä. Mahdollisesti tarvittavista viiveen aiheuttamista korjauksista sovitaan tulosneuvotteluissa ja rahoitetaan edellä mainitulla rahalla.

Hankerahoituksella toteutettu lisäaloituspaikkojen aiheuttama lisääntynyt sivuaineopetus maksetaan edelleen erikseen ko. hankerahalla. Yksiköitten välillä erikseen sovittu sivuaineopetus, jonka rahoitus on huomioitu antajan perusrahaa, tulee tällä mallilla huomioiduksi samoin kuin virkoina resurssoitukin.

Rakentamistekniikan osaston alasajosta johtuvat uudelleenkehennettävät toimintarahat (13 miljoonaa markkaa) osoitetaan yksiköille perusrahana uudelleenkehennämissuunnitelman pohjalta. Kiinteistörahat (5,9 miljoonaa markkaa) otetaan yliopiston tilarahoihin jaettavaksi muiden tilarahojen mukaisesti.

Luonnontieteellisessä tiedekunnassa olevien yhteiskunnallista palvelutehtävää tekevien yksiköiden rahoituksesta osa osoitetaan tiedekunnalle korvamerkittynä ja osassa noudatetaan yleistä rahanjakoperiaatetta ja -kaavaa.

Tulosneuvotteluissa sovitaan yliopiston kehittämistarpeitten rahoittamisesta ja tiedekuntien mahdollisista erityisistä koulutus- tarpeitten huomioimisista. Tätä varten varataan neuvottelurahaa noin 5 miljoonaa markkaa.

Palkitseminen

Yliopistolle tulevista koulutuksen laatu- yksiköiden (arkkitehtuurin osasto, biokemi-

an laitos, historian laitos ja matemaattisten tieteiden laitos) ja aikuiskoulutuksen laatu-yliopiston tuloksellisuusrahoituksesta osoitetaan 34 % ko. yksiköille. Koulutuksen laatu-yksiköille osoitettava raha jaetaan yksiköille ottaen huomioon yksiköitten koko. Laatu-yksikköräystä pidätetystä osuudesta käytetään 2 500 000 markkaa opetuksen kehittämiseen sekä sisäisten opetuksen laatu-yksiköitten palkitsemiseen ja 2 000 000 markkaa sisäisille tutkimuksen huippuryhmille.

Suomen Akatemian ja ulkopuolisen tutkimusrahoituksen perusteella saatu tuloksellisuusrahoitus jaetaan kokonaisuudessaan yksiköille siinä suhteessa kuin niillä on edellisenä tilinpäätösvuonna ko. rahoitusta ollut. Tutkimuksen huippuyksikköräystä käytetään huippuyksiköitten rahoittamiseen Suomen Akatemian kanssa sovitulla tavalla.

Opintojen kulun, työllistymisen ja yliopistokohtaisen arvion perusteella OPM:itä saatu tuloksellisuusraha käytetään yhteiseen paino- ja kehittämisalorahaan.

Hankerahoitus

Vuonna 2002 OPM:itä saadut hankerahat osoitetaan niille hankkeille, joille ne on yliopiston ja OPM:n välisissä neuvotteluissa sovittu. Yliopistokohtaisista hankkeista (ei valtakunnallisista hankkeista) pidätetään 10 prosenttia eli noin 760 000 markkaa yliopiston perusrahan jaettavaksi.

Valtakunnallinen rahoitus

Valtakunnallisille yksiköille jaetaan se rahoitus, mikä niille on yliopiston ja OPM:n välisissä tulosneuvotteluissa sovittu sekä mahdollinen omarahoitusosuus perusrahoituksesta. Perusrahoitusosuus otetaan huomioon perusrahatason muutokset.

Painoalorahoitus

OPM:n osoittamassa hankerahoituksessa on 1 miljoona markkaa varattu yliopiston painoaloille. Tämä otetaan mukaan rehtorille tuloneuvottelussa sovittaviin rahoihin.

Yliopisto on sitoutunut säilyttämään biotekniikan erityisrahoituksen vähintään vuoden 2000 tasolla. Ko. rahoitus vuonna 2000 oli kaikkiaan yli 18 miljoonaa markkaa.

Tietostrategia-hankerahoitus oli vuonna 2000 14 miljoonaa markkaa, vuonna 2001 2,25 miljoonaa markkaa ja vuonna 2002 1,5 miljoonaa markkaa. Tietostrategiarahoitus on osoitettu v. 2000 pääasiassa TTK:lle, LuTK:lle sekä Infotechille. Kun tutkintopohjaista kaavaa sovelletaan 40 prosenttiin toimintarahasta, sillä kompensoidaan ko. tiedekunnille osa pudotusta.

Edellä olevaan perustuen painoaloille varataan ns. päältä rahaa 13,5 miljoonaa markkaa, joka osoitetaan seuraavasti: biotekniikka 2,5 Mmk pohjoisuus 2 Mmk ympäristö 2,5 Mmk

tietoteollisuus 4 Mmk
Infotech 2,5 Mmk.

Lisäksi tietoteollisuuteen osoitetaan tietostrategian hankeraha 1,5 miljoonaa markkaa eli yhteensä 5,5 miljoonaa markkaa, joka jaetaan vuoden 2000 tietostrategiarahanjaon suhteessa TTK:lle ja LuTK:lle.

Koska painoaloilla toimivista sateenvarjoorganisaatioista (Biocenter, Thule, NorNet, Infotech) Infotech ei saa yliopistolta muuta perusrahoitusta, sille osoitetaan painoalorahaa.

Kaikki nämä rahat jaetaan hankerahana ja määrät tarkistetaan vuosittain.

Siirtyvät määrärahat

Valtiovarainministeriö seuraa tilivirastojen siirtyvien määrärahojen määrää entistä tarkemmin. Selvää rajaa siitä, mikä on hyväksyttävä siirtymäosuus, ei ole mutta ohjeellisenä määränä voisi pitää noin yhden kuukauden käyttötarvetta eli noin 8 prosenttia käytettävissä olevista rahoista. Oulun yliopistossa tämä merkitsee noin 52,5 miljoonaa markkaa. Tämänhetkisen arvion mukaan siirtymässä olisi hieman yli tuon määrän.

Työryhmä esittää, että niiltä tulosityksiköiltä, joilla tilinpäätös 31.12.2001 osoittaa yli 10 prosentin siirtyviä toimintarahoja, otetaan yli 10 prosentin menevä osuus yliopiston käyttöön uudelleen kohdennettavaksi.

Oulun ja Helsingin yliopistot vertailevat tiede- ja tutkimuslinjauksiaan

perjantaina 23.11. klo 9.15–11.00 salissa KE 1021

Rehtori **Lauri Lajunen**

Tilaisuuden avauspuheenvuoro

Vararehtori **Iikka Niiniluoto**, Helsingin yliopisto

Helsingin yliopiston Tieteellinen neuvosto ja tiedepoliittiset linjaukset

Tiedesihteeri **Jouko Aho**

Oulun yliopiston Tiedeneuvosto ja tutkimuspoliittinen ohjelma-asiakirja:

Laadukas tutkimus Oulun yliopistossa

Tilaisuus on avoinna kaikille. Tervetuloa keskustelemaan!

Tilaisuuden järjestää Oulun yliopiston tiedeneuvosto.

Lisätietoja antaa tiedesihteeri Jouko Aho, sähköposti jouko.aho@oulu.fi, puh. 553 4087.

HALLITUKSEN PÄÄTÖKSIÄ

Kokous 7.11.2001

Päätettiin, **ettei tietojenkäsittelytieteen professorin viran alaa muuteta ja annettiin lupa julistaa virka haettavaksi**. Viran alaksi täsmennetään tietojärjestelmät.

Päätettiin, **ettei tietojenkäsittelytieteen professorin viran alaa muuteta ja annettiin lupa julistaa virka haettavaksi**. Viran alaksi täsmennetään tiedonhallinta.

Päätettiin, **ettei tietojenkäsittelytieteen professorin viran alaa muuteta ja annettiin lupa ryhtyä toimenpiteisiin viran täyttämiseksi**. Viran alaksi on täsmennetty käyttöliittymät ja yhteistyön tietokonetuki. Virkaan on tarkoitus täyttää kutsumalla siihen virkaa määräaikaaisesti 1.3.1997–28.2.2002 hoitanut filosofian tohtori **Kari Kuutti**. Viran palkkaluokaksi päätettiin A28.

Päätettiin, **ettei automaatiotekniikan professorin viran alaa muuteta ja annettiin lupa ryhtyä toimenpiteisiin viran täyttämiseksi**. Virka on tarkoitus täyttää kutsumalla siihen tekniikan tohtori **Raimo Ylinen**.

Hyväksyttiin yliopiston tiedepoliittisen ohjelman peruslinjaukset. Yliopiston tiedeneuvosto on laatinut ohjelmaluonnoksen Laadukas tutkimus Oulun yliopistossa – tutkimuspoliittisia linjauksia 2000-luvun alussa. Hallitus on pyytänyt tiedekunnilta ja erillislaitoksilta lausuntoja ohjelmaluonnoksesta. Lausuntonsa lähettivät kasvatustieteiden tiedekunta, luonnontieteellinen tiedekunta ja lääketieteellinen tiedekunta, yksittäisiä kommentteja tuli myös joiltakin yliopistoyhteisön jäseniltä. Tiedeneuvosto on ottanut huomioon annetut lausunnot ja kommentit sekä ajantasaistanut ohjelmaluonnosta. 23.11. järjestetään keskustelutilaisuus, jossa vertaillaan Oulun ja Helsingin yliopiston tiedepoliittisia toimia. Samalla tiedeneuvosto esittelee valmiin tiedepoliittisen ohjelman.

Asetettiin Kajaanin kehittämiskeskuksen johtokunta 31.12.2003 päättyväksi toimikaudeksi. Johtokuntaan valittiin seuraavat jäsenet: sivistysjohtaja **Risto Brunou** (pj), Kajaanin kaupunki (varalle elinkeinojohtaja **Juha Uрпиainen**, Kajaanin kaupunki), maakuntasihteri **Helena Aaltonen**, Kai-

nuun liitto (johtaja **Alpo Jokelainen**, Kainuun TE-keskus), kaupunginjohtaja **Martti Harju**, Iisalmen kaupunki (toiminnanjohtaja **Jouko Pennanen**, Ylä-Savon talousalue-liitto), toimitusjohtaja **Mauri Kempainen**, Kainuun IT-pooli (toimitusjohtaja **Taavi Tainijoki**, Kainuun Osuusmeijeri), yksikön johtaja **Eino Keränen**, Elektrobitt Oy (toimitusjohtaja **Antti Toivanen**, Kainuun Etu Oy), projektipäällikkö **Pauli Korhonen**, Kajaanin kehittämiskeskus (projektipäällikkö **Heimo Keränen**, Kajaanin kehittämiskeskus), erikoistutkija **Liisa Myllykoski**, prosessi- ja ympäristötekniikan osasto (professori **Olli Silvén**, sähkötekniikan osasto), projektipäällikkö **Kari Pankkonen**, tietojenkäsittelytieteiden laitos (lehtori **Seppo Kinnunen**, Kajaanin opettajankoulutusyksikkö), ma. professori **Jarmo Rusanen** (vpj.), maantieteen laitos (yliassistentti **Erkki Mäntymaa**, taloustieteiden tiedekunta).

Merkittiin tiedoksi, että filosofian ylioppilas **Miika Mielityinen** on nimetty Campus

Futuruksen johtoryhmään 31.12.2003 päättyväksi toimikaudeksi.

Merkittiin tiedoksi, että **ohjelma-asiakirja Puoli Suomea samalle viivalle; Strategia Pohjois-Suomen kehittämiseksi v. 2010 luovutettiin pääministeri Paavo Lipposelle** Kajaanissa 16.10.2001. Se jaettiin myös hallituksen jäsenille.

Merkittiin tiedoksi **yliopiston lausunto muunto- ja lisäkoulutuksen kehittämisestä**.

UJDET DOSENTIT

Valtiotieteen tohtori **Tuomas Takalo** on nimitetty Oulun yliopiston kansantaloustieteen, erityisesti toimialan taloustieteen dosentiksi 1.12.2001 alkaen. Takalo työskentelee kansantaloustieteen valtakunnallisen jatkokoulutusohjelman KAVA:n johtajana.

EU:n rakennerahastojen ajankohtaisiltapäivä

tiistaina 27.11. klo 13.00–16.00

Oulun yliopisto, päärakennus, sali HR 144
(Pentti Kaiteran katu 1, Linnanmaa)

Ohjelma:

13.00–13.15
Ilmoittautuminen

13.15
Ohjelmapolitiikan tavoitteet maaseutuhankkeissa
ESR-ohjelmapäällikkö **Tiina Lämsä**, TE-Keskus

13.45
Lääninhallituksen tuki koulutus- ja kulttuurihankkeille
EU-koordinaattori **Jukka-Pekka Kivioja**, Oulun lääninhallitus

14.15
Yliopiston käytännöt ja ohjeet EU:n rakennerahastohankkeissa
EU-koordinaattori **Hanna Honkamäkilä**, Oulun yliopisto

14.45
Oulun kaupungin kasvusopimus
Kehityspäällikkö **Olli Löytynoja**, Oulun kaupunki

Ilmoittautuminen perjantaihin 23.11. mennessä: sirpa.noponen-juuso@oulu.fi, puh. 553 7432. Tilaisuus on maksuton.

Tervetuloa!

Arkeologiset kenttätöet pohjoisessa -seminaari

16.11.2001 klo 9.00–16.00, Snellmania, HU106

Ohjelma	klo 10.50	klo 14.00
klo 9.00	Koetutkimuksista Pattijoen Kastellin jätin-	Enontekiön Markkinan kirkonpaikan kai-
Avaussanat	kirkolla	vaustutkimus ja Hetan inventointi
professori Milton Nuñez	Jari Okkonen	Petri Halinen
klo 9.05	klo 11.10	Tauko
Kuusamo Oivankijärvi Kotaniemi – kivikau-	Kivikautisen asuinpaikkapinnan koekuopitus	klo 14.40
tisen asumuspainanteen kaivaustutkimus	Haukiputaan Hiidenkankaalla	Pudasjärven Isosyötteen kansallispuiston
Sami Viljanmaa	Tiina Juopperi	arkeologinen inventointi
klo 9.25	klo 11.30	Tiia Ikonen
Kuusamo Oivankijärvi Kotaniemi – asumus-	Varhaismetallikautisen asuinpaikkapinnan	klo 15.00
painanteiden kaivaustutkimus	koekuopitus Oulun Mikonkankaalla	Arkeologisia inventointeja Oulun kaupungin
Sini Annala	Heli Maijanen	alueella I (Hiukkavaaran suunnittelualue ja
klo 9.45	Lounastauko	Hupisaarten laiturirakennelmat)
Arkeologiset opetuskaivaukset Yli-lin Saa-	klo 13.00	Timo Ylimaunu
rikosken Luonto-Kotalassa	Vesijohtokaivantotyön valvonta Yli-liissä	klo 15.20
Katja Lappi	Sirpa Niinimäki	Arkeologisia inventointeja Oulun kaupungin
Tauko	klo 13.20	alueella II (Metsokangas, Jylkynkangas ja
klo 10.30	Rantamakasiinien tarkastuskaivaus Kemis-	Karttion metsäautotie)
Kampakeraamisten kohteiden etsimisestä	sä	Janne Ikaheimo
Kiimingissä	Olavi Tuovinen	Järjestäjänä on yleisen arkeologian oppiai-
Kirsi Jylkkä	klo 13.40	ne. Tilaisuus on avoin kaikille kiinnostuneil-
	Utajärven Särkijärven kalapadot	le.
	Pentti Koivunen	

Haluatko tutkijaksi ulkomaille – tutkijoita ulkomailta?

Tutkijoiden kansainvälisen liikkuvuuden rahoitus

torstaina 22.11.2001 klo 12.15–15.00

Oulun yliopisto, Linnanmaa, luentosali TF104 J-käytävän (Koneenkatu) varrella

Ohjelma:	ja tutkimuspalvelut	COST ja ESF
12.00–12.15	13.15–13.45	Tilaisuus on maksuton yliopiston henkilö-
Ilmoittautuminen	Pohjoismaiden ministerineuvosto ja Norfa	kunnalle ja opiskelijoille. Osallistumismaksu
12.15–12.45	Tutkimusasiamies Rauno Kenakkala , kou-	on 500 mk (alv 0 %, sisältää materiaalin).
Yleistä tutkijoiden kansainvälisestä liikku-	lutus- ja tutkimuspalvelut	Tervetuloa!
vuudesta	14.00–14.30	Ilmoittautuminen tiistaihin 20.11. men-
Johtaja Leila Risteli , koulutus- ja tutkimus-	EU:n Erasmus-ohjelma ja Kansainvälisen	nessä sähköpostilla satu.plick@oulu.fi
palvelut	henkilövaihdon keskus CIMO	
12.45–13.15	Suunnittelija Sanna Waris , opetus- ja	Aiheeseen liittyviä kysymyksiä pyydetään
Suomen Akatemian, Tekesin ja EU:n V	opiskelijapalvelut	lähettämään sähköpostilla rauno.kenak-
puiteohjelman rahoitus	14.30–15.00	kala@oulu.fi. Lisätietoja antavat Rauno Ke-
Tutkimusasiamies Päivi Tomperi , koulutus-	Muiden rahoitusmuotojen esittelyä esim:	nakkala, puh. 553 3977, 040 726 6597 ja
		Päivi Tomperi, puh. 553 3972, 040 746 8503.

Poikkitieteellinen seminaari poronhoidosta

Oulun yliopistolla järjestetään poikkitieteellinen seminaari "Poronhoito ja kulttuuri-identiteetti" 15.–16. marraskuuta. Se kokoaa yhteen Pohjois-Suomessa toimivia poronhoidon tutkijoita eri aloilta. Pyrkimyksenä on saattaa luonnontieteellistä ja yhteiskunnallista tutkimusta enemmän tekemisiin keskenään. Seminaarissa esitelmät ulottuvat ekologiasta poronhoidon kulttuurisidonnaisiin piirteisiin. Tarkasteltavina ovat poronhoidon muodot niin saamelaiden kuin suomalaistenkin keskuudessa sekä Kuolan niemimaalla ja Nenetsiassa. Seminaarin järjestävät luonnontieteelliseen tutkimukseen painottunut Thule-instituutti sekä saamen kielen ja kulttuurin laitos Giellagas-instituutti.

Ohjelma:

**Torstaina 15.11. klo 14–16 salissa HU205
ja klo 16–18 salissa HU106**

14.15

Avaussanat

14.30

FM **Pekka Aikio**, Saamelaiskäräjät/Thule-instituutti

Poro, luonto ja ihminen. Kestääkö kehitys?

15.00

FT, prof. **Jukka Pennanen**

"Jos ei ole poropaimenia, kansa häviää."
Kuolan poronhoitajien sopeutumisesta
1900-luvulla

16.15

FM **Helena Ruotsala**, Turun yliopisto

Työn vapaus ja työstä luopumisen vaikeus.
Poronhoidon merkitys Kyrön paliskunnassa
ja Kuolan niemimaalla

16.45

YTM **Anni-Siiri Länsman**, Lapin yliopisto

Väärtisuhteet ja kulttuuri-identiteetti

**Perjantaina 16.11. klo 12–16 salissa
FY1095**

12.15

FT **Tuula Tuisku**, Oulun yliopisto

Poronhoito Värriöllä ja Nenetsiassa

12.45

FL **Hannu Heikkinen**, Oulun yliopisto

Suomalaisen poronhoidon kehityslinjoja
Muonion ja Kiiminki-Kollajan paliskuntien
alueella

14.00

Tutkija **Heidi Kitti**, Oulun yliopisto

RENMAN – monitieteisen porotutkimuksen
lähtökohtia

14.30

Dosentti **Timo Helle**, Metsäntutkimuslaitos
Ekologia, poronhoito ja identiteetti

Oulun yliopiston assistenttiyhdistys ry.
tiedottaa:

"Virtuaalista vuorovaikutusta ja todellista yhteistoimintaa" – Assistenttiyhdistyksen seminaari, vuosikokous ja verkkoseminaari

Oulun yliopiston assistenttiyhdistys järjestää toimintajakson, jossa yhdistyy pitemmän aikavälin virtuaalinen seminaari internetin välityksellä ja reaalin seminaari merikylpylä Edenissä. Hankkeen tarkoituksena on yhdistyksen ja Tieteentekijöiden liiton toimintalinjojen kehittäminen. Edenin seminaarin yhteydessä pidetään vuosikokous, jossa tehdään todella tärkeitä päätöksiä mm. yhdistyksen nimen ja sääntöjen uudistamisesta. Näitä ja muita linjauksia pohjustetaan verkkoseminaarin avulla, jossa voit käydä osallistumassa tulevaisuusverstas-aioriiiheen tai yhdistyksen nimikilpailuun tai muuten vain keskustelemassa (www-osoite: <http://www.edu oulu.fi/oyay/verstas>).

Vuosikokous ja seminaari

Paikka: Merikylpylä Eden, Meri-kokoustila
Aika: 30.11. klo 17 alkaen

Alustava ohjelma:

klo 17

Vuosikokous. Asioina mm. yhdistyksen nimen vaihto, sääntömuutos ja sääntömääräiset asiat

n. klo 18

Seminaari:

Tieteentekijöidenliiton ajankohtaisia kuumia, paikalla ainakin asiamies **Eeva Rantala** TTL:n toimistolta

Verkkoseminaarin yhteenvetoa, tulevaisuusverstas

Pikkujoulubuffet – yhdistys tarjoaa joulua-aterian

Vapaata illanistuntaa

Tarkempia tietoja yhdistyksen www-sivulta <http://www.edu oulu.fi/oyay>

Ilmoittautuminen viimeistään 28.11.
osoitteeseen mirka.pohjanrinne@oulu.fi

YLIOPISTOSSA TAPAHTUU

24.11.2001 Korialta kirkolta Kierikkiin.
Koulutus- ja tutkimuspalveluiden Maa Ponteva -projektin järjestämä kulttuuriretki Haukiputaan kuvakirkkoon ja Kierikkiin. Lähtö kaupungintalon edestä lauantaina 24.11. klo 10.30, bussimaksu 50 mk. Muuten ohjelma on ilmainen. Retken ohjelma ja ilmoittautuminen [www-osoitteessa http://www.oulu.fi/maaponteva](http://www.oulu.fi/maaponteva). Lisätietoja puh. 553 7377 Merja Lehisto.

Virtuaaliyliopistoseminaari 2/2001

keskiviikkona 28.11.2001 klo 9.00–12.00
Oulun yliopisto, Linnanmaa, Oulunsali (L5)

Campus Futurus järjestää OPM:n koulutuksen ja tutkimuksen tietostrategiaan liittyvän virtuaaliyliopistohankkeen nykytilaa ja Oulun yliopiston toimenpiteitä käsittelevän yleisötilaisuuden.

Ohjelma

9.00–9.10

Tilaisuuden avaus

Erikoistutkija **Juha Pohjonen**

9.10–9.40

The role of technology in the campus of the future

prof. **Thomas Fox McManus** (USA)

9.40–10.10

Suomen virtuaaliyliopistohankkeen haas-

teet yliopistolle

Projektipäällikkö, prof. **Pekka Kess** (OPM)

10.20–10.50

Verkko-opetusaineiston tekijänoikeudet

Lakimies **Essi Kiuru**

10.50–11.30

Projektien kautta opittua

-Suomen kielen virtuaaliopetus / assistentti

Jari Sivonen

-Multimediamasteriohjelma, lehtori **Kari**

Pankkonen

11.30–11.50

Ajankohtaisia asioita

-Virtuaaliyliopistohankkeiden rahoitus v.

2002 ja 2003

Kehitysjohdaja **Paavo Sippola**

-Muut ajankohtaiset asiat

Erikoistutkija **Juha Pohjonen**

Tule ja osallistu kansallisen virtuaali-yliopiston ja tieto- ja viestinteknologian opetus-käytön kehittämiseen Oulun yliopistossa.

Yleisötillaisuus on tarkoitettu Oulun yliopiston henkilökunnalle ja opiskelijoille sekä keskeisten sidosryhmien edustajille.

Lisätietoja tilaisuudesta: Juha.Pohjonen@oulu.fi, 553 3617, 0400 292 471, <http://edtech.oulu.fi/campusfuturus/>

THULE-INSTITUUTTI TIEDOTTAA

Pohjoisen ulottuvuuden kansainvälinen foorumi Lappeenrannassa

Toinen pohjoisen ulottuvuuden foorumi järjestettiin Lappeenrannassa 22.–23.10.2001. Mukana olivat muun muassa pääministeri **Paavo Lipponen**, EU-komissaarit **Erkki Liikanen** ja **Margot Wallström**, Venäjän varapääministeri **Viktor Hristenko** sekä Itämeren alueella ja Venäjällä ympäristöhankkeita rahoittavien eurooppalaisten rahoituspankkien pääjohtajat.

Kaikkiaan osallistujia oli noin 500, ja ensimmäistä kertaa kansainvälisenä järjestetty foorumi kokosi runsaasti osallistujia Pohjoismaiden lisäksi mm. Venäjältä, Baltian maista ja Puolasta.

Tällä kertaa foorumissa painottuivat ympäristöyhteistyö EU:n ja Venäjän välillä sekä pohjoisen tietoyhteiskunnan kehittäminen ja Venäjän verkottaminen EU-alueen tietoliikennejärjestelmiin.

Myös ydinturvallisuus ja energia, terveys- ja sosiaalisektori sekä metsäsektori ja raja-alueiden investoinnit, kauppa ja logistiikka olivat foorumin keskeisiä teemoja.

Foorumit ovat osa pohjoisen ulottuvuuden toiminnan tukemista ja niiden avulla seurataan Feiran toimintaohjelmassa esitettyjen tavoitteiden edistymistä konkreettisiksi hankkeiksi ja kootaan yhteen pohjoisen ulottuvuuden parissa toimivia tahoja.

Ensimmäinen foorumi järjestettiin viime tammikuussa Oulussa. Seuraavat foorumit järjestetään ensi vuoden keväällä Kajaanissa ja syksyllä Porissa. Lisätietoja pohjoisen ulottuvuuden asioista sekä foorumeista löytyy mm. web-sivuilta http://finnbarents.urova.fi/pohjoinen_ulottuvuus/lappeenranta.asp (PT)

Arktisen yliopiston neuvosto koolla Luulajassa

University of the Arctic -hankkeen jäsenmaiden edustajista koostuva neuvosto kokoon-tui 5.–7.11.2001 Luulajassa. Kokouspaikkana oli Luulajan yliopisto ja edustajia oli lähes 30 kaikista sirkumpolaarialueen valtiosta.

Arktinen yliopisto on kesällä 2001 käynnistetty yhteistyöorganisaatio, jonka tarkoituksena on kehittää ja tarjota opiskelijoille kat-

tava monitieteellinen kokonaisuus sirkumpolaarisista opinnoista. Pääpaino tulee olemaan perusopinnoissa ja opintomodulien tarjonta on tarkoitettu ulottaa sirkumpolaarisen alueen eri pääkielille ja tietoverkon kautta helposti saavutettavaksi.

Työ opintomodulien rakentamisessa on kehitysvaiheessa ja tähän tarvitaan jäsenyliopistojen erityisosaamista. Jatko-opintojen kurssit tulevat toteutumaan pääosin kohdennetuissa verkosto-ohjelmissa, joita on jo toiminnassa mm. sosiaalitieteiden tohtoriopiskelijoille. Arktisen yliopiston puitteissa pyritään järjestämään yhä enemmän myös monitieteellisiä kenttäkouluja.

Uusimpina jäsenenä Arktisessa yliopistossa ovat mukana Oulun ammattikorkeakoulu, Lakeheadin yliopisto Kanadasta ja Barentsin virtuaaliyliopisto. Neuvoston nykyisenä puheenjohtajana toimii Yukon Collegen rehtori **Sally Webber** Kanadan Whitehorsesta. Thule-instituutti ja Oulun yliopiston edustajana kokoukseen osallistui dosentti **Kari Strand**.

Perustietoa Arktisen yliopiston toiminnasta löytyy verkko-osoitteesta www.urova.fi/home/uarctic/

EUROTIIETOUTTA

Lisää hakemuksia EU:n V tutkimuksen puiteohjelmaan

EU:n V tutkimuksen puiteohjelman viimeiset haut ovat käynnissä! Oulun yliopiston koulutus- ja tutkimuspalvelut peräänkuuluttaakin yliopiston laitoksia rohkeasti mukaan partnereiksi ja koordinaattoreiksi eurooppalaisiin tutkimusyhteistyöhankkeisiin.

Ohjelma päättyy vuoden 2002 lopussa, mutta rahoituspäätöksen saaneita hankkeita voi vielä jatkaa usealla vuodella määräajan jälkeen. Vastaavasti VI tutkimuksen puiteohjelma käynnistyy aikataulussaan vuoden 2003 alusta alkaen.

Mikäli Sinulla on hyvä hankeidea, tarjoamme mielellämme henkilökohtaista opastusta suunnitelmiasi jatkotyöstämiseksi ja hyvän hanke-esityksen laatimiseksi. Puiteohjelmahankkeisiin liittyvissä kysymyksissä tai vaikkapa sopivan partnerin etsimisessä Sinua opastavat koulutus- ja tutkimuspalveluiden tutkimusasiamiehet: **Päivi Tomperi**, paivi.i.tomperi@oulu.fi, puh. 553 3972, **Rauno Kenakkala**, rauno.kenakkala@oulu.fi, puh. 553 3977 ja suunnittelija **Mika Frederiksen**, mika.frederiksen@oulu.fi, puh. 553 7392. Lisätietoja Oulun yliopiston tutkimus- ja innovaatiopalveluista löydät myös kotisivuiltamme <http://oyt.oulu.fi/tupa>

V puiteohjelman lähestyviä määräpäiviä

Tietoa V puiteohjelman lähestyvistä määräpäivistä on kerätty oheiseen listaan. Tarkempia tietoja hakuajoista, jatkuvista hauista ja puiteohjelman eri toimintakokonaisuuksista saat TEKES:in kotisivuilta osoitteesta <http://www.tekes.fi/eu/fin/5po/hakuajat/index.html>

11.12.2001 Elämänlaatu, Avaintoiminto 3: Solutehdas

14.12.2001 Energia, Avaintoiminnot 5, 6 sekä kaikki työohjelman osat; NAS-maista (Newly Associated States) ts. EU-jäsenyyttä hakevista maista tulevien kumppanien ottaminen mukaan jo aloitettuihin hankkeisiin

15.1.2002 IHP: sosioekonominen avaintoiminto, tutkimus- ja kehityshankkeet, temaattiset verkostot, infrastruktuuri ja liitännäistoimenpiteet

31.1.2002/ Elämänlaatu: Avaintoiminto 1: Ravinto, ravitseminen ja terveys; Avaintoiminto 4: Ympäristö ja terveys; kaikki aiheet;

Avaintoiminto 5: Kestävä maa-, kala- ja metsätaloustutkimus sekä maaseudun (ml. vuoristoalueet) kokonaisvaltainen kehittäminen – kohdennetut tutkimusaiheet sekä Avaintoiminto 6: Ikääntyvä väestö ja toimintakyvyn rajoitukset

31.1.2002 Elämänlaatu, Kasvu sekä Energia, ympäristö ja kestävä kehitys; NAS-maiden integrointi eurooppalaiseen tutkimusalueeseen

15.2.2002 Elämänlaatu, rahoitettujen hankkeiden laajentaminen uusilla partnereilla EU-jäsenyyttä hakeneista maista

21.2.2002/IST: Avaintoiminto 1: Kansalaisille tarkoitetut järjestelmät ja palvelut; terveys, ympäristö ja liikenne; Avaintoiminto 2: Uudet työtavat ja sähköinen kaupankäynti, Avaintoiminto 3: Multimedian sisältö ja työkalut; tulevaisuuden tutkimusaiheisiin valmistautuminen, tulevaisuuden sisältötekniikat; Avaintoiminto 4: Keskeiset tekniikat ja perusrakenteet; tietojenkäsittely, viestintä ja verkot, ohjelmisto-, järjestelmä- ja palvelutekniikat ja -suunnittelu, matka- ja henkilöviestintä ja viestintäjärjestelmät mukaan luettuina satelliittiviestinnän järjestelmät ja palvelut (sisältäen mm. 3G-jälkeiset tekniikat, järjestelmät ja verkot sekä langattomien ja mobiilien järjestelmien ja tekniikoiden vahvistamisen); IST -tutkimusmenpiteet.

Jatkuvat haut

28.2.2002 Pk-yritysten osallistuminen, CRAFT – tutkimusyhteistyö

13.3. 2002 Marie Curie -apurahat; henkilökohtaiset, paluu- ja kokeneiden tutkijoiden apurahat;

Marie Curie -apurahoja voi hakea myös temaattisista ohjelmista, tarkemmat määrä-

päivät löytyvät kunkin ohjelman kohdalta.

Oulun yliopiston osallistuminen V puiteohjelmaan

Parhailtaan Oulun yliopistolla on kolmisenkymmentä hanketta käynnissä V puiteohjelmassa. Näistä Oulun yliopiston koordinoimia hankkeita on kuusi kappaletta.

Tiedekunnista tekninen, luonnontieteellinen ja lääketieteellinen ovat selvästi muita aktiivisempia puiteohjelmahankkeissa. V puiteohjelman hankerahoitus Oulun yliopistolle, noin 6,5 miljoonaa euroa, on jo nyt samaa suuruusluokkaa kuin mitä se oli koko IV puiteohjelmakauden aikana yhteensä.

Alla yhteenvedotaulukko Oulun yliopiston osallistumisesta V:en puiteohjelmaan. Esityksestä käy hyvin ilmi se, että ahkerimmin hankehakemuksia on jätetty Elämänlaadun ja luonnonvarojen hallinnan, Käyttäjätavallisen tietoyhteiskunnan sekä Kilpailukykyisen ja kestävä kasvun ohjelmiin.

Suomen EU-T&K -sihteeristön tuottamien tilastojen valossa näyttäisi siltä, että Oulun yliopisto on jäänyt hieman jälkeen hakemusten läpimenoprosenteissa (21%) Suomen muihin yliopistoihin ja korkeakouluihin verrattuna (26%). Kansallisessa vertailussa Oulun yliopisto menestyy kohtalaisesti noin 10 prosentin osuudellaan seuraavissa ohjelmissa: Käyttäjätavallinen tietoyhteiskunta, Energia sekä Elämänlaatu ja luonnonvarojen hallinta.

Mika Frederiksen
suunnittelija
koulutus- ja tutkimuspalvelut

Oulun yliopiston osallistuminen V puiteohjelmaan

OHJELMA	HAKUKERTOJA	RAHOITETUT OSALLISTUMISET	LÄPIMENOPROSENTTI
QOL	57	12	21 %
IST	39	9	23 %
KASVU	16	1	6 %
ENERGIA	2	1	50 %
YMPÄRISTÖ	9	1	11 %
IHP	8	3	38 %
FISSIO	0	0	0 %
INCO	0	0	0 %
INNOVAATIO	0	0	0 %
YHTEENSÄ	131	27	21 %

lähde: Suomen EU-T&K-sihteeristö

SUORITETTUJA TUTKINTOJA

Humanistinen tiedekunta

Humanististen tieteiden kandidaatin tutkinto

Salla Maria Johanna Kotila Oulusta, Anu Tuulikki Ojaniemi Ylitorniolta, Anna Katariina Ontero Oulusta;

Filosofian maisterin tutkinto

Anne-Marie Ellilä Oulusta, Anita Irene Honkala Oulusta, Niko Tapani Hänninen Keminmaalta, Päivi Annikki Kuusisto Parkanosta, Eija Helena Kähkönen Oulusta, Outi Johanna Laakkonen Oulusta, Terhi Maarit Lotvonen Oulusta, Saija Satu Annikki Maunumäki Oulusta, Sari Anneli Ohenoja Oulusta, Elina Katariina Palola Oulusta, Päivi Susanna Parhi-Riikola Haukiputaalta, Päivi Maarit Pitkäkoski Oulusta, Paula Annikki Pukema Oulusta, Rauno Tapani Rämö Tampereelta, Päivi Kaarina Sauvola Oulusta, Tarmo Olavi Turunen Oulusta, Janne Mikael Ylinampa Rovaniemen maalaiskunnasta;

Filosofian lisensiaatin tutkinto

Arja Helena Keskitalo Oulusta;

Filosofian tohtorin tutkinto

Timo Antero Sironen Oulusta;

Kasvatustieteiden tiedekunta

Kasvatustieteen maisterin tutkinto

Satu Anne Maria Komulainen Sonkajärveltä, Kai Antti Kytöläakso Kajaanista, Minna Johanna Martikainen Kajaanista, Timo Heikki Olavi Pulkkinen Kajaanista, Kaisa Maria Johanna Rimpiläinen Kajaanista, Sanna Maria Schroderus-Puurunen Kajaanista, Leena Hannele Vähänen Tyrnävältä, Antti Esa Yrttiaho Tyrnävältä;

Luonnontieteellinen tiedekunta

Filosofian maisterin tutkinto

Ari Ilmari Afflekt Oulusta, Eira Marika Ainalinpää Nivalasta, Vinski Pietari Bräysy Oulunsalosta, Christian Scott Jones Yhdysvalloista, Jussi Tapani Koivumäki Vetelistä, Soile Mira Elina Määttä Kajaanista, Niko Olavi Putkinen Kuopiosta, Tuija Johanna Räisänen Pudasjärveltä, Maija Elina Silander Kaarinasta, Kati Maria Tarkkonen Turusta, Sanna Maria Venetvaara Kemistä;

Filosofian tohtorin tutkinto

Ismo Leo Kinnunen Muhokselta, Topi Antti

Äikäs Oulusta;

Lääkietieteellinen tiedekunta

Erikoislääkärin tutkinto

Vesa Kalevi Koivukangas Keminmaalta, Terho Matias Latvala Oulusta, Pertti Juhani Kuusela Oulusta, Elina Maaria Laitinen Oulusta, Tuija Merja Löppönen Oulusta, Eeva Marjaana Säily Oulusta, Heikki Timo Takala Kempeleestä, Sari Annika Aman Oulusta;

Terveystieteiden maisterin tutkinto

Pirjo Riitta Hannele Natri Oulusta;

Lääkietieteen tohtorin tutkinto

Simo Heikki Aukusti Jyväsjärvi Oulaisista, Jaro Ilari Karppinen Oulusta, Eero Antero Lehmuskallio Vantaalta;

Terveystieteiden tohtorin tutkinto

Lea Anitta Juntunen Kajaanista;

Taloustieteiden tiedekunta

Kauppatieteiden maisterin tutkinto

Hannele Latvakoski Oulaisista, Raila Elli Mukka Oulusta, Jorma Kalevi Reinikainen Helsingistä, Hannemari Ukonaho Raahesta.

APURAHOJA

Oulun yliopiston stipendit ulkomaalaisille opiskelijoille 2001–2002

Oulun yliopisto tarjoaa apurahoja ulkomaalaisille opiskelijoille (ei vaihto-opiskelijoille tai määräaikaisille opiskelijoille) Oulun yliopistossa suoritettaviin opintoihin. Haku koskee sekä perus- että jatko-opiskelijoita, jotka ovat ilmoittautuneet Oulun yliopistoon läsnäoleviksi tutkinto-opiskelijoiksi luvulla 2001–2002. (Jos et ole varma oletko ilmoittautunut, ota yhteyttä opiskelijapalveluihin, opin.lin@oulu.fi, puh. 553 4035, 4036 tai 3967). **Hakuaika päättyy 20. marraskuuta 2001 klo 16.15.** Apurahojen myöntämisperusteissa korostetaan hakijan opintomenestystä Oulun yliopistossa ja rahoitustilannetta. Suurin myönnettävä apuraha on 10 000 mk jatko-opiskelijalle ja 7 000 mk perusopiskelijalle. Päätökset pyritään tekemään 4.12. mennessä.

Hakemukseen tulee liittää:

- lyhyt curriculum vitae (ansioluettelo)
- hakijan opintosuunnitelmat Oulun yliopistossa

- opintosuoritusrekisteriote opinnoista Oulun yliopistossa

- oikeaksi todistettu kopio mahdollisista Oulun yliopistossa jo suoritetuista tutkinnoista (ei hakijan kotimaasta)

- jatko-opiskelijoiden tulee liittää lyhyt selostus tekeillä olevasta lopputyöstä ja lista tehdyistä julkaisuista

- kaksi suosituskirjettä hakijan opettajilta/ohjaajilta Oulun yliopistossa

- haetun apurahan määrä

- selvitys syys- ja joulukuun 2001 välisestä opintojen rahoituksesta ja mahdollisista Oulun yliopiston maksamista palkoista tänä aikana, sekä rahoituksesta seuraavan vuoden alussa

- pankkitilin numero (mieluiten suomalaisessa pankissa)

- muita lisätietoja, joita hakija pitää tärkeänä.

Tutustukaa myös kv-yksikön kotisivuilla oleviin ohjeisiin: www.oulu.fi/intl

Hakemus ja liitteet tulee lähettää osoitteeseen: Oulun yliopisto, KV-asiat/Terhi Törmänen, PL 8000, 90014 OULUN YLIOPISTO tai sisäisessä postissa osoitteeseen: Terhi Törmänen, 8KV (merkitkää lähetyspäivämäärä kirjekuoreen).

Lisätietoja hausta antavat Terhi Törmänen, puh. 553 4022, sähköposti terhi.tormanen@oulu.fi, käyntiosoite: päärakennus/kv-asiat, 4. krs, HR 444 ja Sanna Waris, puh. 553 4023, sähköposti sanna.waris@oulu.fi, käyntiosoite: päärakennus/ kv-asiat, 4. krs, HR 443.

TAPRI:n tutkija-apuraha

Tampereen yliopiston Rauhan- ja konfliktitutkimuskeskuksessa julistetaan haettavaksi vuoden 2002 apuraha (verottomana 1 100 euroa/kuukaudessa).

TAPRI:n toiminta keskittyy rauhanomaisen muutoksen tutkimukseen. Tutkimustoiminta jakautuu kolmeen hankkeeseen: "Euroopan poliittinen muutos ja turvallisuus", "Uudet konfliktimuodot ja niiden ratkaisu", sekä "TAPRI:n Välimeri-projekti". Hankkeet käsittelevät turvallisuuden uusia haasteita, poliittisten identiteettien kehitystä ja Euroopan suhteita lähialueisiinsa. Lisätietoja näistä on TAPRI:n kotisivuilla. Tutkimussuunnitelman, jolle apuraha myönnetään, tulee nivelyä luontevasti TAPRI:n tutkimustoimintaan, ja apurahan saajan odotetaan työskentelevän TAPRI:ssa.

APURAHOJA

Hakemukseen on liitettävä seuraavat asiakirjat

- ote nimikirjasta, joka ei ole kolmea kuukautta vanhempi, ja/tai curriculum vitae sekä suomeksi tai ruotsiksi että englanniksi
- julkaisuluettelo
- kopiot tutkintotodistuksista ja selvitys kielitaidosta
- vapaamuotoinen, hyvin perusteltu tutkimussuunnitelma sekä suomeksi tai ruotsiksi että englanniksi.

Päätöksen apurahan myöntämisestä tekee yhteiskuntatieteiden tutkimuslaitoksen johtokunta. Hakemus liitteineen tulee osoittaa yhteiskuntatieteiden tutkimuslaitoksen johtokunnalle ja se tulee toimittaa **viimeistään 30.11.2001 klo 16.00 mennessä** osoitteeseen Rauhan- ja konfliktitutkimus-keskus/kanslia, 33014 Tampereen yliopisto.

Apurahaan liittyviin tiedusteluihin vastaavat tutkimusjohtaja Tarja Väyrynen, puh. (03) 215 7694 ja amanuenssi Unto Vesa, puh. (03) 215 7695.

AVOIMIA VIRKOJA JA TOIMIA

TUTKIJANKOULUTUS- PAIKKOJA

Infotech Oulu Graduate School

Applications are invited for new **10 research student positions** starting on January 1, 2002. Fields of the school are electronics and measurement technology, information processing engineering, software engineering and information systems, and wireless communications.

Deadline: November 23, 2001. More information: <http://www.infotech.oulu.fi/GS>

Kliininen lääketutkimus - tutkijakoulu

Kliininen lääketutkimus -tutkijakoulussa on haettavana **neljä tutkijankoulutuspaikkaa** (A18) 1.1.2002 lähtien tai sopimuksen mukaan. Ohjelma toteutetaan yhteistyössä Helsingin, Tampereen, Turun ja Oulun yliopistojen, lääketieteellisuuden sekä alan viranomaisten kanssa. Koulutuspaikkoihin hyväksytyt nimitetään ko. yliopiston määräai-

kaiseen virka/työsopimussuhteeseen.

Koulutuspaikat on tarkoitettu lähinnä LL tutkinnon suorittaneille tai heidän tulee olla valmistumisvaiheessa. Erityisistä syistä tutkijakouluun voidaan ottaa myös muun soveltuvan tutkinnon suorittaneita. Tutkijankoulutuspaikan kesto on korkeintaan neljä vuotta, sen kesto riippuu mm. aikaisemmasta koulutuksesta, kokemuksesta ja tutkimustyön vaiheesta. Tavoitteena on suorittaa tohtorintutkinto kliinisen lääketutkimuksen alueella ja hankkia samalla tutkijakoulutus kliinisten lääketutkimusten suunnitteluun, suorittamiseen ja kriittiseen arviointiin.

Vapaamuotoisiin hakemuksiin tulee liittää: CV, josta ilmenee koulutus ja mahdollinen kokemus tutkimustyöstä, mahdollinen oma tutkimussuunnitelma kliinisen lääketutkimuksen alueelta ohjausjärjestelyineen ja kertomus hakijan tulevaisuuden suunnitelmista.

Hakemukset **viimeistään 7.12.2001** tutkijakoulun johtajalle (professori Pertti Neuvonen), osoite: Helsingin yliopisto, kliinisen farmakologian yksikkö, Haartmanink. 4, 00290 Helsinki. Lisätietoja puh. (09) 471 3315, sähköposti pertti.neuvonen@hus.fi

Kuopion yliopiston lääketieteellinen tutkijakoulu

Kuopion yliopiston lääketieteellisessä tutkijakoulussa on haettavana **avoin tutkijankoulutuspaikka** lihavuuden geneettistä taustaa selvittävässä projektissa. Paikka sijoittuu kliinisen ravitsemustieteen laitokselle ja on tarkoitettu FT tai LT tutkintoon tähtäville jatko-opiskelijoille vuoden 2002 alusta lähtien. Palkkaus A18 (ilman ikälisiä). Valitulle voidaan maksaa A18 palkkaluokan mukaisen palkan ohella henkilökohtaista lisää. Jatko-opiskelija valitaan hakemuksen, opintomenestyksen ja muiden aikaisempien suoritusten sekä muiden yleisten työhönottokriteerien perusteella.

Hakemukset liitteineen (CV, opintosuoritukset ja muut pätevyyttä osoittavat dokumentit) pyydetään toimittamaan **30.11.2001 mennessä** osoitteella: rehtori, professori Matti Uusitupa, Kuopion yliopisto, PL 1627, 70211 Kuopio.

OULUN YLIOPISTO

**Kirjasto
Geotieteiden kirjasto
Kirjastosihteerin määräaikainen viran**

hoito (A14) ajalla 1.1.–30.6.2002. Viran hoitajan tehtävänä on osallistuminen asiakaspalveluun, kirjahankintaan, laskujen käsittelyyn, kausijulkaisujen saapumisvalvontaan sekä kirjallisuuden luettelointiin.

Lisätietoja antaa geotieteiden kirjaston kirjastonhoitaja Merja Ryhänen, puh. 553 1096.

Hakemukset on jätettävä Oulun yliopiston pääkirjaston toimistoon, PL 7500, 90014 OULUN YLIOPISTO, **viimeistään 23.11.2001 klo 16.00**. Hakemukseen on liitettävä ansioluettelo ja jäljennökset niistä todistuksista, joiden hakija katsoo olevan eduksi viran täytössä. Hakijoilta edellytetään kirjastoalan koulutusta ja työkokemusta.

OULUN YLIOPISTO

**Talous- ja toimitilapalvelut
Kaksi vahtimestarin virkaa** (A11 ja A12).

Arvostamme yhteistyötaitoja, asiakaspalvelukokemusta, atk-perustaitoja ja englannin kielen vähintään välttävää osaamista.

Lisätietoja tehtävistä antaa ylivahvistimestari Raija Ukkola, puh. 553 3035, 040 7045670.

Hakemukset, joihin on liitettävä ansioluettelo tai ote nimikirjasta sekä muut asiakirjat, jotka voivat vaikuttaa viran täyttämiseen, on Oulun yliopistolle osoitettuna toimitettava yliopiston kirjaamoon, postiosoite: PL 8000, 90014 Oulun yliopisto, **viimeistään 30.11.2001 klo 16.15**.

OULUN YLIOPISTO

**Teknillinen tiedekunta
Sähkötekniikan osasto**

1. Digitaalisen signaalinkäsittelyn yliassistentin virka (2126).
2. Tietoliikenneteorian yliassistentin virka (2206).
3. Sähkötekniikan yliassistentin virka (2380).
4. Sähkötekniikan yliassistentin virka (2550).
5. Tietoliikennetekniikan yliassistentin virka (2623).
6. Radiotekniikan yliassistentin virka (2427).
7. Sähkötekniikka I:n assistentin virka (676).

AVOIMIA VIRKOJA JA TOIMIA

8. Tietoliikennetekniikan assistentin virka (2207).

9. Tietoliikennetekniikan assistentin virka (2208).

10. Radiotekniikan assistentin virka (2229).

Lisäksi täytetään seuraavat kolme assistentin määräaikaista virkasuhdetta:

11. Radiotekniikan assistentin virkasuhde.

12. Tietoliikennetekniikan assistentin virkasuhde.

13. Tietoliikennetekniikan assistentin virkasuhde.

Yliassistentin tai assistentin viran hakijoiden on liitettävä mukaan tutkimussuunnitelma tai jatko-opintosuunnitelma (jos ei ole tohtorin tutkintoa) sekä, mikäli hakija on hoitanut yliassistentin tai assistentin virkaa edellisen kauden, selvitys suoritetusta tieteellisestä tutkimuksesta ja sen tuloksista sekä jatko-opinnoista.

Virkoihin hakevia pyydetään esittämään opetusansionsa portfolion tai muun vastaavan selvityksen avulla. Virkaan nimitettävältä edellytetään kiinnostusta sekä korkeatasoisen tutkimuksen tekoon että pitkäjänteiseen opetuksen kehittämiseen. Virantäyttöprosessiin voi liittyä myös hakijoiden haastatteluja.

Kielitaidosta ja muusta kelpoisuudesta on säädetty asetuksessa korkeakoulujen henkilöstön kelpoisuus-vaatimuksista ja tehtävistä (309/93, muutokset 463/98 ja 1217/00) sekä yliassistentti- ja assistentti-ohjesäännöissä.

Assistentin virat ovat jatkokoulutusvirkoja. Yliassistentin ja assistentin virat täytetään enintään viideksi vuodeksi. Virkaan nimityksen saaneella on halutessaan mahdollisuus sopia kokonaistehtävämäärityksestä, joka pitää sisällään sekä opetus- että tutkimustehtäviä. Tässä yhteydessä voidaan sopia myös kokonaispalkkauksesta, joka noudattaa tutkijoiden palkkatasoa.

Hakemukset, joihin on edellä mainittujen asioiden lisäksi liitettävä ansioluettelo tai ote nimikirjasta sekä muut asiakirjat, jotka voivat vaikuttaa viran täyttämiseen, toimitetaan **30.11.2001 klo 15.45 mennessä** teknillisen tiedekunnan kansliaan, os. Oulun yliopisto, Teknillinen tiedekunta, PL 4000, 90014

Haettavaksi julistetaan

I HUMANISTINEN TIEDEKUNTA

1 **Lehtorin virka A21, informaatiotutkimus**

2 **Yliassistentin virka A22, logopedia, 1.1.2002 – 31.12.2003**

3 **Yliassistentin virka A21, suomen kieli**

4 **Assistentin virka A19, germaaninen filologia**

5 **Päätoimisen tuntiopettajan virka A19, logopedia, 1.1.2002– 31.12.2006**

Logopedian virkoihin (kohdat 2 ja 5) valittavilta edellytetään viran yleisten kelpoisuusehtojen lisäksi Suomessa laillistetun puheterapeutin pätevyys, logopedian syventävien opintojen suoritus sekä vähintään kahden vuoden työkokemus puheterapeutina.

II LUONNONTIETEELLINEN TIEDEKUNTA

6 **Yliassistentin virka A21, kulttuurimaantiede**

7 **Assistentin virka A19, luonnonmaantiede**

8 **Assistentin virka A19, fysikaalinen maaperägeologia**

9-10 **Kaksi assistentin virkaa A19, matematiikka**

11 **Päätoimisen tuntiopettajan virka A19, tilastotiede, 1.1.2002– 31.12.2004**

12 **Yliassistentin määräaikainen virkasuhde A21, alueellinen tietojenkäsittely, maantiede**

III LÄÄKETIETEELLINEN TIEDEKUNTA

13 **Apulaisopettajan virka A22, röntgendiagnostiikka**

Virkaan liittyy kliininen sivuvirka.

IV TEKNILLINEN TIEDEKUNTA

14 **Professorin virka A28, koneiden kunnan diagnostiikka, jonka alaksi on täsmennetty koneiden kunnan diagnostiikka, erityisesti puunjalostus- ja terästeollisuudessa**
Hakemus tulee tehdä yliopiston kirjaamosta saatavan virantäyttöselosteen mukaisesti, puh. (08) 553 4108, s-posti: kirjaamo@oulu.fi

15 **Erikoistutkijan virka A24-A26 (teollisten prosessien ympäristötekniikka), prosessi- ja ympäristötekniikan osasto, viiden vuoden määräajaksi**

Apulaisopettajan, yliassistentin ja assistentin virat täytetään enintään viideksi vuodeksi.

Kielitaidosta ja muusta kelpoisuudesta on säädetty asetuksessa korkeakoulujen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista ja tehtävistä (309/93, muutokset 463/98 ja 1217/00) sekä yliassistentti- ja assistentti-ohjesäännöissä.

Assistentin virat ovat jatkokoulutusvirkoja. Assistentin viran hakijoiden on liitettävä mukaan tutkimussuunnitelma tai jatko-opintosuunnitelma sekä, mikäli hakija on hoitanut assistentin virkaa edellisen kauden, selvitys suoritetusta tieteellisestä tutkimuksesta ja sen tuloksista sekä jatko-opinnoista.

Opetusvirkoihin hakevia pyydetään esittämään opetusansionsa portfolion tai muun vastaavan selvityksen avulla.

Hakemukset, joihin on liitettävä ansioluettelo tai ote nimikirjasta sekä muut asiakirjat, jotka voivat vaikuttaa viran täyttämiseen, on Oulun yliopistolle osoitettuna toimitettava yliopiston kirjaamoon, käyntiosoite: Pentti Kaiteran katu 1, Linnanmaa, 90570 Oulu, posti-osoite: PL 8000, 90014 Oulun yliopisto, viimeistään maanantaina 3. joulukuuta 2001 kello 16.15. Mikäli hakija hakee kahta tai useampaa virkaa, tulee niihin tehdä eri hakemus. Hakukuulutuksen internet-osoite on:
<http://www.hallinto.oulu.fi/yhallint/kuulutus/virat.html>

Oulussa 2.11.2001

Hallintopalvelut • Pentti Kaiteran katu 1 • Linnanmaa

OULUN YLIOPISTO. Mikäli hakija hakee kahta tai useampaa virkaa, tulee niihin tehdä eri hakemus.

Lisätietoja antaa tietoliikennelaboratorion esimies, professori Pentti Leppänen, puh.553 2838, sähköposti pentti.leppanen@ee.oulu.fi

Tutkijakoulumääräraha vuosille 2003–2006 haettavissa

Opetusministeriö on asettanut vuoden 2002 lopulla vapautuvat noin 1000 tutkijaopiskelijapaikkaa haettaviksi. Tutkijakoulupaikkoja voi hakea sekä nykyisten koulujen jatkorahoitukseen että uusien tutkijakoulujen perustamista varten aloille, joille tarvitaan tehostettua tutkijankoulutusta.

Haettavana ovat myös paikat tutkijakoulujen tieteellistä koordinaatiota varten.

Tutkijakoulut ovat määräaikaaisia, tieteellisen kilpailun perusteella valittuja ohjelmia, joissa opiskelu on päätoimista ja tohtorin tutkinto voidaan suorittaa neljässä vuodessa.

Tutkijakoulujärjestelmän toiminnan tavoitteita ovat muun muassa tutkijankoulutuksen laadun ja tason kohottaminen, tutkijankoulutuksen tehostaminen ja väittelyiän alentaminen, tutkijanuran ammattimaisuuden sekä kansainvälisen koulutus- ja tutkimusyhteistyön lisääminen.

Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman 1999–2004 mukaan tutkijakoulujärjestelmää vahvistetaan niin, että tutkimustoiminnassa ja tietoyhteiskunnan rakentamisessa voidaan turvata riittävän laaja ja monipuolinen asiantuntemus. Tutkijakoulujärjestelmää laajennetaan, jotta tutkijakouluista tulee keskeinen väylä tohtorintutkintoon.

Tavoitteena on myös, että tutkijankoulutuksen systemaattisuus ja monipuolisuus lisääntyvät. Myös nuorten ja naisten mahdollisuuksia päästä tutkijanuralle parannetaan. Tutkijakoulujärjestelmää kehitettäessä otetaan huomioon tohtoritarve eri tieteenaloilla. Siksi hakemuksiin tulee liittää perustellut arviot asianomaisen alan tohtoritarpeesta.

Koulutuksen tulee liittyä läheisesti yliopiston omiin vahvoihin tutkimusaloihin, tutkimuksen huippuyksiköihin tai toimiviin tutkimusverkostoihin. Tavoitteena on tukea monitieteisiä tutkimusverkostoja, joissa on riittävän vahvoja yksittäisiä tutkimusryhmiä.

Tutkijakoulujen välistä yhteistyötä tulisi lisätä ja kansainvälisyydellä tulisi olla keskeinen sija toiminnassa. Tutkijakouluissa voi olla mukana yliopistojen ulkopuolisia tahoja ja päätoimisia tutkijaopiskelijoita myös yliopistojen ulkopuolisella rahoituksella.

Yhteistyötä yliopistojen, tutkimuslaitosten ja elinkeinoelämän välillä tulee edelleen lisätä.

Tutkijaopiskelijapaikkojen **haku aika päättyy 15. helmikuuta 2002**. Opetusministeriö tekee tutkijakouluja koskevat määräraha-päätökset kesällä 2002 Suomen Akatemian tieteellisen arvioinnin ja tutkijakoulujen

seurantaryhmän tekemän esityksen perusteella.

Hakemukset lähetetään Suomen Akatemiaan keskitetysti. Sen **vuoksi hakemukset toimitetaan ensin yliopiston hallintoon**. Hakemuksia ei kuitenkaan aseteta yliopiston sisällä tärkeysjärjestykseen. Akatemian ohjeiden mukaiset hakemukset liitteineen tulee toimittaa yliopiston tiedesihteeri **Jouko Aholle** osoitettuna Oulun yliopiston kirjaamoon osoitteeseen Pentti Kaiteran katu 1, 90014 OULUN YLIOPISTO **viimeistään 11.2.2002 klo 16.15 mennessä**.

Lisätietoja antaa tiedesihteeri Jouko Aho, puh. 553 4087, sähköposti jouko.aho@oulu.fi.

Hakuilmoitus ohjeineen on nähtävissä Suomen Akatemian verkkosivuilla www.aka.fi

Muissa yliopistoissa avoimena olevia virkoja löytyy sivulta:
<http://www.hallinto.oulu.fi/yhallint/kuulutus/virat.html>

Yliopiston liikuntatiedotuksia

Henkilökunnan kuntokorttien palautus/arvonta

Yliopiston henkilökunnan tämän vuoden kuntokortit tulee palauttaa (mahdollisimman täyteen merkittyinä) **3.12. mennessä** esim. sisäisessä postissa liikuntas sihteeri Markku Saarelalle (opiskelijapalvelut). Muista kirjoittaa kuntokorttiisi nimesi, työpaikkasi, puhelinnumerosi ja sähköpostiosoitteesi.

Palkintoina kaikkien kuntokorttinsa palauttaneiden kesken arvotaan mm. lahjakortteja urheiluliikkeisiin (1 000 mk, useita 500 mk) ja lisäksi muita palkintoja. Arvonta suoritetaan 5.12. ja voittajat julkaistaan mm. Tietopistossa 20 (13.12.2001).

Sulkaallokisat

Sulkaallokisat yliopistolaisille Linnanmaan liikuntahallilla 28.11. (kaksinpelit) ja 29.11. (nelinpelit) iltapäivällä. Sarjat: miehet harrastelijasarja ja kilpasarja, naiset harrastelijasarja ja kilpasarja, nelinpelit.

Ilmoittautuminen viimeistään 20.11. liikuntasihteerille sähköposti markku.saarela@oulu.fi, puh. 5534029. Osallistumismaksu 20 mk (sporttikorttia ei tarvita). Mitalit sarjojen kolmelle parhaalle.

SM-mitalistit yliopistolla

Tämän vuoden aikana vähintään SM-mitaleille yleisten sarjojen urheilukisoissa yltäneitä yliopistolaisia pyydetään ottamaan yhteyttä liikuntasihteeriin, sähköposti markku.saarela@oulu.fi, puh. 5534029. Asia koskee palkitsemistilaisuutta joulukuun alkupuolella.

Kaukalopallon vakiovuoroja jaossa

Kaukalopallovuoroja luonnonjäiltä voivat yliopiston kyllat ja esim. työporukat anoa liikuntasihteeriltä, sähköposti markku.saarela@oulu.fi, puh. 5534029. Vuorot ovat maksullisia (yliopisto maksaa), joten niitä annetaan vain varmoille käyttäjille.

ALLAKKA

16.11.2001 Väitöstilaisuus/tuotantotalouden yksikkö:

Ulla Lehtinen: Muuttuva alihankinta – tutkimus toimitusketjujen ja alihankkijoiden kehityksestä.
Linnanmaa, Kajaaninsali (L6) klo 10.

17.11.2001 Väitöstilaisuus/maantieteen laitos:

Jani Vuolteenaho: Työn lopun kaupunki. Arjen maantiede, työttömyys ja kulttuurinen muutos.
Linnanmaa, luentosali GO101 klo 12.

20.11.2001 Evoluutiofoorumi: Yhteinen pienryhmätapaaminen.

Snellmania, sali HU205 klo 14–16.

20.11.2001 Biocenter Oulu Graduate School Advanced Course: Growth Factors and Environment in Cell Differentiation:

Carl-Henrik Heldin, Ludwig Institute for Cancer Research, Uppsala, Sweden: Growth factors in differentiation and transformation.
Lecture Hall L101, Dept. of Medical Biochemistry, Aapistie 7 at 3.15 p.m.

22.11.2001 Biologian torstaiseminaari:

Ilpo Kojola, Finnish Game and Fisheries Research Institute, Oulu: Wolf's life between man and moose.
Linnanmaa, Kuusamonsali (YB210) at 12.15.

22.11.2001 Statistics seminar fall 2001:

Pasi Koikkalainen, Dept. of Mathematical Information Technology, University of Jyväskylä: Data analysis, pattern recognition and neural networks.
Linnanmaa, GO102 at 14.15–16.00.

23.11.2001 Väitöstilaisuus/markkinoinnin yksikkö:

Jaana Tähtinen: The dissolution process of a business relationship.
Snellmania, Keckmansali (HU106) klo 12.

23.11.2001 Väitöstilaisuus/kemian laitos:

Jarkko Pietikäinen: Uusien kalkogeeni halogenidien valmistus ja karakterisointi.
Linnanmaa, Kuusamonsali (YB210) klo 12.

23.11.2001 Väitöstilaisuus/konetekniikan osasto:

Teuvo Juuma: Kitkaväsyminen akselien kutistusliitoksissa.
Linnanmaa, Raahensali (L10) klo 12.

23.11.2001 Väitöstilaisuus/farmakologian ja toksikologian laitos ja Biocenter Oulu:

Nina Hautala: The mechanisms involved in the activation of transcription factors and BNP gene expression in loaded heart.
Farmakologian ja toksikologian laitoksen luentosali, Aapistie 5 klo 12.

26.11.2001 Vierailija luennoitsija:

Dr. John Bolton, Open University, UK: *Mathematica* 4.1 – Using Human Intelligence and Skills.
Linnanmaa, sali TF102 klo 13.00–15.00. <http://www.clinet.fi/naykki>

27.11.2001 Evoluutiofoorumi:

Milton Nunez, taideaineiden ja antropologian laitos: Bioantropologian näkökulma.
Linnanmaa, Kuusamonsali (YB210) klo 14–16.

27.11.2001 Biocenter Oulu Graduate School Advanced Course: Growth Factors and Environment in Cell Differentiation:

Lena Claesson-Welsh, Dept. of Genetics and Pathology, University of Uppsala, Sweden:
Structure and function of angiogenic growth factor/receptor families.
Lecture Hall L101, Dept. of Medical Biochemistry, Aapistie 7 at 3.15 p.m.

29.11.2001 Statistics seminar fall 2001:

Edward M. Riseman, Computer Vision Laboratory & Dept. of Computer Science, University of Massachusetts, USA:
Geo-registered three-dimensional video mosaics for ecosystem modeling and environmental monitoring.
Linnanmaa, MN101 at 14.15–16.00.

29.11.2001 Biocenter Oulu Seminar Series:

Petri Kovanen, Wihuri Research Institute, Helsinki: The mast cell – a pluripotent modulator of inflammation in the cardiovascular system.
Linnanmaa, Kuusamonsali (Lecture Hall YB210), Dept. of Biology at 3.15 p.m.

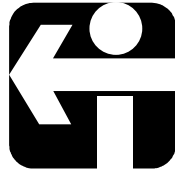
30.11.2001 Väitöstilaisuus/lastentautien klinikka:

Anu-Maaria Hämäläinen: Type I diabetes-associated antibodies during pregnancy and in infancy.
Lastentautien klinikan luentosali, Kajaanintie 50 klo 12.

30.11.2001 Väitöstilaisuus/psykiatrian klinikka ja kliinisen kemian laitos:

Pekka Laine: Dopamiini säätelee persoonallisuutta, mielialaa ja riippuvuutta.
Psykiatrian klinikka, Väinö Pääkkösen sali, Peltolantie 5 klo 12.

2

.5308

Port Payé
Finlande
PMM
90100/93